

JUODOSIOS ORCHIDĖJOS

Tai įvyko paskutinį vakarą prieš pasiekiant Amerikos krantus. Turtinga kvepalų fabriko savininkė, Mrs. B., sustojo ties savo kabinos durimis, išėmė raktą iš rankinuko ir įkišo jį į raktą skylutę. Kažkaip nepaprastai lengvai atsidarė durys. "Keista", pagalvojo Mrs. B., "nejaugi aš būčiau pamiršusi užrakinti duris prieš išeidama šokti?" Ji įėjo į kabiną, įjungė šviesą ir atsėdėjo į minkštą kėdę ties tualetiniu staliuku. Tik dabar ji pajuto nuovargį ir, paėmusi nuo staliuko flakoną, patrynė kvepalais delnus, veidus ir smilkinius. Puikūs kvepalai veikė gaivinančiai. Ji nukabino deimantinius auskarus ir nuėmė apyrankę. Atidariusi dėžutę su brangenybėmis ji kruptelejo: dėžutė buvo tuščia.

Ji pašoko ir norėjo išbėgti iš kabinos, bet sustojo, išgirdusi šlamesį už užuolaidos. Ji patraukė užuolaidą ir sustingo: kažkoks vyras juodu smokingu, užsidengęs veidą juoda skepeta, stovėjo atkreipęs į ją blizgantį revolverio vamzdį.

Nepažįstamas pasakė labai mandagiai:

— Jūs grįžtate kiek peranksti, ponija, bet beveik dar geriau šitaip. Manau, kad pačias "NAUJIENAS" SKAITO VISŲ SROVIŲ ŽMONĖS: DARBININKAI, MOKSLININKAI, VALSTYBININKAI, DVASININKAI, PROFESIONALAI IR BIZNIERIAI. JIE ŽINO, KAD NAUJIENOS PADUODA TEISINGIAUSIAS ŽINIAS IR GERIAUSIAS RAŠTUS.

vertingiausias brangenybes jūs pasiėmėte į balių. Kur jos?

— Čia...
Nepažįstamas išidėjo auskarus ir apyrankę į smokingo kišenę. Atrodė, kad jis visiškai nebijojo Mrs. B. Jis nerūpestingai ir ramiai atsėdėjo ant tualetinio staliuko krašto. Flakonėlis apvirto, bet nepažįstamas neatkreipė į tai dėmesio.
— Gal turite dar ką nors, ponija?

Mrs. B. šypstelėjo.
— Visos kitos brangenybės laivo seife.
— Gaila, — tarė jis. — O pinigai? — Jis paėmė jos rankinuką ir išėmė du ar tris banknotus.

— Užteks ir tiek, — pasakė jis ir atsistojo. — Koks čia keistas kvapas...

— Tai orchidėjos, — nusišypsojo ji rodydama į vazą su juodomis orchidėjomis. — Tai mano mėgiamiausias gėlės.

Nepažįstamas išėjo, tyliai uždaręs duris.

Mrs. B., palaukus porą minučių, paskambino stiuardui ir paprašė pakviesti laivo sekli.

— Ir tamsta visai nenumainai, kas gali būti tasai nepažįstamas? — paklausė seklys.

— Ne, bet aš galiu nurodyti kairią, kas padės jums jį lengvai surasti. Aš esu kvepalų fabriko savininkė, ir mano mėgiamiausių gėlių žiedų.

— Ne, bet aš galiu nurodyti kairią, kas padės jums jį lengvai surasti. Aš esu kvepalų fabriko savininkė, ir mano mėgiamiausių gėlių žiedų. Mažas flakonėlis su tais kvepalais stovėjo čia ant tualetinio staliuko. Vagis buvo atsėdęs ant staliuko ir iš netyčių apvertė flakonėlį. Jums belieka rasti tą vyrą, kurio smokingas turi juodųjų orchidėjų kvapą.

Vertė A. Z.

VAIDILOS PALIKIMAS

Kai keliausiu atsigulti po kalnelio uosiu, būkit ramūs! — savo genčiai viską atiduosiu — ir svajonių baltą pilį nematytai aukštą, ak, ir molio dubenėlį ir medinį šaukštą...

O brangiausia, ką turėsiu — nekainuotas turtas — amžiais gyvas laisvės žodis, ugnimi užburtas: aš paliksiu savo giesmes — tas, kur laisvę giedu, kad genties kovoj pražystų žemė laisvės žiedu.

Kai keliausiu atsigulti po kalnelio uosiu, būkit ramūs! — savo genčiai viską atiduosiu — ir svajonių baltą žirgą nematytai buktų, ak, ir gyvą kraujo viltį, šaukiančių stebuklų...

NAUMĖ LIŪNAITĖ

MIELI LIETUVIAI!

Mes, trys Lietuvos dukros — aš, Naumė ir mano draugės Augė ir Skardė — senai ir ilgai gyvenę, bet nepasėję, buvę išvietintos, ilgai ir plačiai klaioję, pastangomis Nado Rastenio, pasiekėme lietuviškąją Čikagą ir viešime "Naujienose".

Mes norime atvykti į jūsų namučius ir papasakoti jums savo šiuropilingus pergyvenimus senovės tremtyje. Iš mūsų sužinosite apie tais laikais esantį Bangpūčio dvarą Baltijos dugne, malonią Ravinę, geruosius Ardėnus, mūsų gimtinę — Žvyrynę, tų laikų Lietuvą ir didingas "Trijų Rožių šventės" apeigas.

Mūsų kelionė į Jūsų namučius, buvusi \$5.00, dabar tik \$3.00. Prisiųsdami ar sumokėdami "Naujienoms", 1739 So. Halsted St., Chicago 8, Ill., leisite mums atvykti ir viešėti pas jus.

Iki mielo pasimatymo,

NAUMĖ LIŪNAITĖ.

SALAMANDER

IŠPARDAVIMAS

MOTERIŠKI BATELIAI \$5.95 iki 9.95

VYRIŠKI BATAI \$8.95 iki 10.95

anksčiau kainavusieji iki \$16.95

VAIKAMS BATUKAI \$4.95

DYDIS 27-35

Užsakymai paštu tuoj pasiunčiami
Katalogai prisiunčiami nemokamai.

Neturim visų modelių, bet turime batus kiekvieno dydžio ir pločio.

SALAMANDER

GERI BATAI,

siuvami pagal naujas madas

335 EAST 86 ST.,

N. Y. C.

tarp 1 ir 2 Ave.

Tel. EN 9-3045

58-02 MYRTLE

AVENUE

Ridgewood-Brooklyn

Tel. EV 1-3727

Naujienų Antroji Dalis

NR. 574

CHICAGOS LIETUVIŲ LITERATŪROS DRAUGIJOS LEIDINYS

XVII METAI

Dr. Alexander Carolus Curtius — pirmasis lietuvis gydytojas Amerikoje

(A. Simučio Am. Liet. Gydytojų suvažiavime 1961 m. birž. 24 d. padaryto pranešimo santrauka)

Prieš porą metų New Yorko miestas minėjo 350 metų sukaktį nuo Henriko Hudsono įplaukimo į New Yorko įlanką. Tais pat metais suėjo lygiai trys šimtai metų kai 1659 m. balandžio 25 d. olandų laivu BEVER iš Amsterdamo Olandijoje išplaukė mūsų tautietis dr. Aleksandras Karolis Kuršius ir jau liepos 4 d. pristatė Naujojo Amsterdamo, kaip tada olandų valdomas New Jorkas buvo vadinamas, valdovams. Tad New Yorko miesto istorijoje jis ir žinomas kaip pirmasis New Yorko aukštesnės mokyklos (Latin school) mokytojas ir kartu pirmasis žinomas lietuvis gydytojas Amerikoje.

Dr. Kuršiaus atvykimo metu New Yorkas turėjo apie du šimtu namų su mažiau kaip pusantrą tūkstančio gyventojų. Šioj naujoj kolonijoj tais laikais gydytojas, kunigas ir mokytojas dažniausiai jungėsi vienam asmenyje. Tad nieko stebėtino, kad šis mūsų tautietis kartu buvo gydytojas ir mokytojas.

Gydytojų titulavimas daktarais Amerikoje prasidėjo tik nuo 1769 metų, o iki tol jie buvo skirstomi į gydytojus, chirurgus ir chirurgus-harzdaskučius. Čia įsidėmėtina, kad šių dienų chirurgo prasmė labai skiriasi nuo anais laikais vartotos.

Pirmą kartą dr. Kuršius minimas Vakarų Indijos Bendrovės Amsterdame 1659 m. balandžio 25 d. laiške jos skyriui New Yorke, kuriame taip rašoma:

"Kiek mes turėjome sunkumų surasti aukštesnės mokyklos (Latin school) mokytoją rodo ir ta aplinkybė: kad pagaliau atvyksta tūlas Alexander Carolus Curtius, buvęs profesorius Lietuvoje, kurį mes pasamdėme su 500 florinų metinės algos, įskaitant ir maistpinigius."

Dr. Kuršius išplaukė tą pačią dieną kai buvo rašytas tas laiškas. Kelionė į New Yorką truko virš dviejų mėnesių. Apie jo atvykimą į New Yorką dr. Wilson New Yorko miesto istorijoje taip rašo:

— "Jis (Dr. Al. C. Curtius) pradėjo savo pareigas 1659 m. liepos 4 d., ir kadangi jis tą dieną dalyvavo miesto valdovų posėdyje, tai jam buvo įteikta šimtas florinų prekmės ir pasakyta, kad jam bus parūpintas namas su sodeliu ir kad kiek-

vienas mokins turės jam mokėti už kiekvieną kevirtį šešis florinus ir kad šiuo jam suteikiama teisė verstis gydytojo praktika."

Praėjus metams nuo Kuršiaus atvykimo, būtent, 1660 m. bal. 16 d. minėtoji Vak. Ind. B-vė rašo:

"Mes esame painformuoti, kad rektorius Curtius verčiasi medicinos praktika ir todėl prašė parūpinti jam herbariumą, ką mes ir pararėme ir kurį prašome jam įteikti su tuo supratimu, kad tas herbariumas nenustos likęs Bendrovės nuosavybe."

Pažiūrėkime, kas apie šį mūsų tautietį sakoma New Yorko miesto medicinos istorijoje:

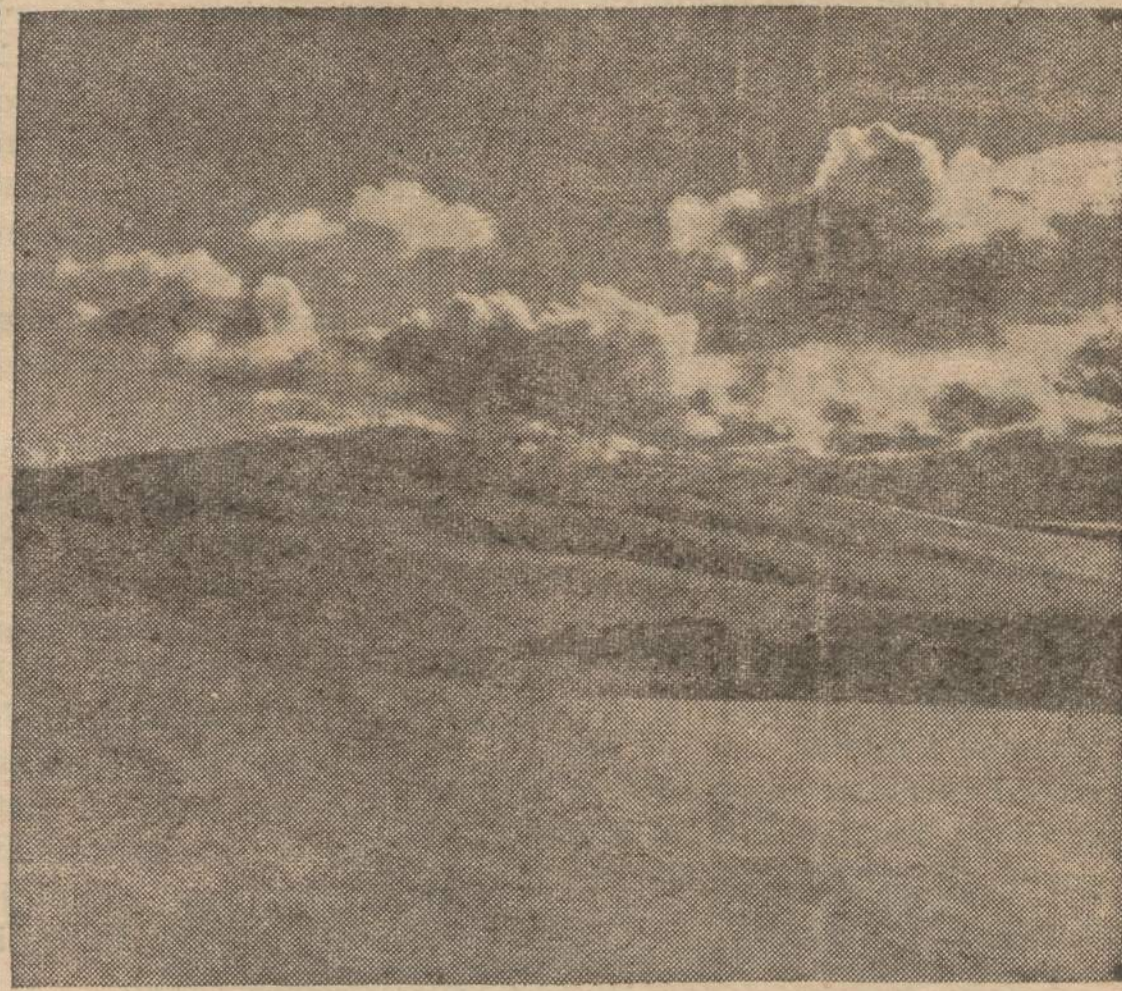
"Kadą New Yorko gyventojų skaičius palaikoma artėjo prie 1,500, kuris skaičius nebuvo pilnai pasiektas iki 1664 m., neilgai trukus po pirmojo mokytojo atvykimo, pasirodė ir pirmojo žymensnio gydytojo Alexandro C. Curtius pavardė. Jis taip pat buvo mokytojas ir po poros metų sugrįžo į Amsterdamą. Po jo sekė Samuel Negapolensis, studijavęs mediciną ir teologiją Utrechte, kuris apsigyveno čia 1664 - 65 metais.

... Vis tik John de la Montagne (1585 - 1670), hugenotų pabėgėliui, baigusiam Leideno universit. senovės prancūzų aristokratijos nariui, priklauso garbė kaip pirmajamnuolatinajam New Yorko saloje apsigyvenusiam gydytojui, kuris yra pastekęs pasižymėjimo laipsnį. Jis atvyko 1636 m. ir apsigyveno Harleme su savo žmonos gimnazijs."

Nors dr. Kuršius ir nebuvo pirmasis New Yorko gydytojas, bet dr. Wilson jį vadina pirmuoju žymesniu gydytoju matomai ne be pagrindo. Jis, aišku, atkreipė į save dėmesį kaip pirmas šios olandų kolonijos švietulio, nes tik jis vienas turėjo profesoriaus titulą, buvo žinomas kaip "buvęs profesorius Lietuvoje."

Pradžioje dr. Kuršius buvo labai mėgiamas ir vertinamas. Pav., 1659 m. rugsėjo 17 d. laiške į Amsterdamą Vak. Ind. B-vės direktoriams prašydamas dr. Kuršiu padidinti algą, gubernatorius Stuyvesant rašo:

"Neseniai atsijusias lotynų mokyklos vedėjas arba rektorius skundžiasi dėl savo (Tęsinys 10-anči psl.)

Nidos kopos, vadinamoji lietuviška Sachara, vienintelis Europoje tokiu jūros smėlio kalnu kraštas. Iš vienos kopų pusės Baltijos jūra, iš kitos — Kuršių marios. Šita žavinga gamtos kampelį dažnai puošia ir nepaprastai grožio dangaus debesuotumas. Nida dabar yra rusų okupuota.

Dienu Skeveldros

1. Pawel Hostowicz savo str. "Šnekamoji ir literatūros kalba", tarp kita ko, rašo:

... Ta aplinkybė, kad rašymas savo gimtąja kalba neveda emigracijoje į turtą, yra visiškai nesminė. Literatūra niekad nebuvo honorarų kasykla. Dantė ir Petrarkai mokėta garbė, ne pinigų. Milton už savo "Prarastąjį rojų" gavo £ 2 (ir tai Butler "The Way of All Flesh" sako, kad perdaug).

Emigrantas rašytojas neturi daug skaitytojų.

O kokia "minia" laukė Du-casse - Lautreamont ar Aloysius Bertrand kūrybos? Lordas Bolingbroke savo "Europos istoriją" parašė vieną vienam skaitytojui.

Eilinė, šnekamoji, kalba kinta, ir dingsta jos atspalviai amžių sraute. Literatūros kalba — ne. Rašto kalba turi perdildę autonomiją, kad, ir atitrukus nuo krašto, trukdytų kurti. "Gargantua et Pantaguel" arba "Ulysses" parašyta kalba, kuria niekas praktikojo nekalbėjo.

Autorius kalba ir rašo prancūziškai, vokiškai, itališkai, kuria — išimtinai lenkų kalba. Bandė (ir su gera sekme) kurti prancūziškai (viena knyga išėjo iš spaudos). Bet kad jau prancūzų kalba prarado savo universališkumą. Ypač po II Pasaulinio karo. Dabar pasaulio skaitytojai susiskaldę į mažas kalbines grupes. Knygų leidėjas patarė rašyti gimtąja kalba, nes tada randama daugiau atidžių skaitytojų.

Dar dėl kalbos. P. Hostowicz rašo, kad, pvz. Karolis V kalbėdavo ispaniškai su Dievu, prancūziškai — su draugais, itališkai — su gražiąja lytimi ir vokiškai — su priešais. Len-

kai su rusų gubernatorialais tekalbėdavo prancūziškai: kadais, be to, buvo kalbų vartojime ir socialinis elementas. Dabar viso to nebėr.

Gimtoji kalba — tarkime — tautų, kurias yra okupavę raudonieji rusai, yra dar ir tuo išskirtinė, kad tai kovos kalba. Jei okupantas ar jo tarneliai iš okupuotų kraštų sako, kad "atitrukimas nuo krašto ir jo kalbos emigrantinę kūrybą iš anksto pasmerkia mirčiai", tai dar pažiūrėsim! Atrodo, jų viltys menkai pagrįstos.

2. K. A. Jelenski kalba 5 kalbomis. Rašyti jaučiausia rašo lenkiškai, nors ir būtų kai kurių kalbinių nelygumų ar abejojimų. Netrukus išeis jo knyga "History and Hope". Prancūziškai rašo "Peuves" ir kt. žurnaluose. Rašytojas poliglotas, anot jo, yra lyg sujungtų indų sistema: pažanga (lygis) viename apmokama regresu kitame. Ciozan, Jonesco pasirinko išimtinai prancūzų kalbą.

K. A. Jelenski pabaigoj taria, kad rašytojas emigrantas gimtojo aplinkoj yra asmenybė, o kitų kalbų skaitytojų akys vieną iš tūkstančių anoniminių rašėjų.

3. G. Herling - Grudzinski rašo, kad prieš II Pasaulinį karą geriausių atveju knygos tiražas Lenkijoje neperžengdavo 5.000 egz. O poetai su rankraščiu turėdavo keletą šimtų zlotų pridurti. Šiandie anapus tiražai dideli. Bet juos nustato ne skaitytojai, kaip seniau ar dabar tremty, bet valstybinių leidyklių partiniai prižiūrėtojai. Jie žiūri, kad knyga politiškai (Tęsinys 2 pusl.)

Mes mokame **4 1/2%** ant visų taupymo saskaitų

5% ant Bonus saskaitų

Kiekviena sąskaita ligi \$10.000.- apdrausta Federalinėje Valdžios Įstaigoje: Federal Savings and Loan Insurance Corporation

FEDERAL SAVINGS AND LOAN INSURANCE CORPORATION
SAFETY ON YOUR INVESTMENT
INSURED UP TO 10,000

MIDLAND SAVINGS
and Loan Association
4040 ARCHER AVE., CHICAGO 32
Phone: CL4-4470
August Saldukas Prezidentas

DIENU SKEVELDROS (Atkelta iš 1-mo pusl.)

išsimokėtų. Ir anapus geležinės uždangos rašytojai, be savo kūrybos, dar dirba kur nors kitur.

Kaip pastabų autorius sako, Italijoje bemaž nėra rašytojų, kuris išgyventų vien kūryba. Moravia rašo filmų apžvalgas į "L'Espresso", o Quasimodo dėsto literatūrą Mediolano konservatorijoje.

"Rašau lenkiškai iš reikalo ir iš neaiškaus žodžio instinkto, ir tai todėl, kad jokia kita, kaip tik gimtąja, kalba nesugebėčiau kaip artistas pilnai ir giliai išsireikšti; reikia taigi sutikti su faktu, kad už tai, ką rašau, teguau simbolišką atlyginimą".

Tremties skaitytojas yra pasirošęs knygai. Be 1000 egz., kurie išparduodama tremtyje, dar koks 500 egz. prasilaužia pro geležinę uždangą (ir eina iš rankų į rankas!), o jei taip laisvai varžybų: okupuotos tremties ir tremties kūrėjų knygos?! Rezultatai iš anksto numantūs.

Dėl priekaišto, kad kalba sunsa ir išsenka tremtyje, autorius G. Herling-Grudzinski toliau šitaip rašo:

Natūralizmo gadinės rašytojai eidavo į viešuosius namus, į turgus, į kareivines, į kaimą. Manė, kad tai atsviežins jų kalbą. Kas rezultatai? Dar ir dabar mada tarp italų jaunųjų kūrėjų pėmdžiūti "liaudi". Ana, Pier Paolo Pasolini išleido savo apysaką "Una vita violenta". Iš gatvės padugnių gyvenimo. Pridūrė ir nesuprantamų žodžių žodynėlį. 400 pozijų. Ir kągi ans naujo surado? Romoj San Clemente bažnytelėje yra freskas, kuris vaizduoja darbininkus kolonas lyperstatinėjancius. Atrodo, lyg šiandieniniai "comics". Ten ir supykusio meistro žodžiai: "Fili de pute, traite!" Lietuviškai (ir tai sušvelninus!) reikėtų: "Vilkite griečiau, kekšės sūnūs!" Irašas jau daugiau kaip prieš 1.000 metų. Dante savo "La Divina Commedia" rašė visai nutolęs nuo vartojamos lotynų kalbos, be to, kaip tremtinys, toli nuo gimtosios Florencijos. Ir sukūrė kone savo kalbą. Leopardi rašė atitrūkęs nuo žmonių (sirgo, beto, melancholijos kankinamas). Jo kūryba — šitai italų poetinės kalbos pažiba. Tremtyje rašytojas dar labiau pažįsta žodžio svorį ir atspalvį.

Pastabų autorius nuo daugelio metų gyvena Neapolyje. Su lenkais nesusiecia, arba reta kada. Rašinėja ir itališkai, ir

kai rašo itališkai turi jausmo, lyg kalbą lietuvių su stora pirštine. Bet ne, kaip gimtosios kalbos atveju, netarpiškai — grynų delnų plonyte ir gyvų nervų oda!

4.

Jau Brzেকowski (iš seno gyvenęs Prancūzijoje) rašo, kad įmanoma kurti ir už gimtojo krašto ribų. Galima, antra grįžus, parašyti šaunią knygą ir neliesti lenkiškų temų. Ir tokia knyga ras savo vietą lenkų literatūroje. Šnekamoji ir rašto kalba anapus geležinės uždangos pilna naujadarų, bet nėra reikalo jų mokytis ir juos naudoti, nesgi jų daugumas dings su praieinančiu laiku.

Anot autoriaus, šių diskusijų suorganizavo jaunųjų rašytojų periodiškas "Kontyenty". Vyrai, kurie gimtinės nebeprisimena, nesgi kai kurie kūdikiai buvo, kai reikėjo bėgti. Dažnam (kone visi yra baigę anglų vidurines mokyklas) angliškai išsireikšti žymiai lengviau. Bet širdies gilumoje ir apsisprendimo valioje jie savo gimtojo veido, savo gimtosios kalbos ir literatūros puoselėtojai.

Galimas dalykas, kad kai kurie jaunieji, ieškodami tvirtesnio užnugario ir kitų sumetimų vedini persiims svetima kalba ir nuciis Conrado pėdsakais. Bet neužšokime laikui už akių...

Ne uždari geografiniai rėmai, ne krašto realybė sudaro literatūros tautinį veidą! Be to, jei įmanoma pereiti į svetimus bėgius prozaikui, tai beveik neįmanoma poetui.

Kitoje vietoje autorius įterpia pastabą, kad, anot Pierre Emmanuelio, "kraujas šiandien labai primena rašalą", o esti, kad rašalas, yra kūrėjo kraujas, ir už raštą reikia mokėti savo krauju... Tikrosios kūrybos kauna nėra pigi!

5.

Kas iš viso čia pacituota tinka "lietuviškam dirvožemiui"? Ar mums ši tema svetima? Diskusijoms (o jos pas mus kultūrinėmis temomis vis labiau besibesimezga) pora klausimėlių:

1) ar to pat tautinio svorio chronikos žinutė, kad A. Landsbergis ruošia lietuvių poezijos antologiją **anglų kalba** ir žinutė, kad pats rašo **angliškai** dramą ir romaną?

Konkrečiai: A. Landsbergis, nes jei į kitą kurią kalbą mestųsi, tarkime (bet apsieikime be pavardžių)... jokie čia nuostolio.

2) Ar svarbiu mūsų kultūrai Baltrušaitis poetas (o juo labiau, jei būt rašes lietuviškai) ar Baltrušaitis diplomatas?

3) Kas didesnės prasmės: ar šeimias "Kuprelis" ar šeimias politinės (švedų kalba) apybraižos?

Beje, dar reikia išskirti tarnybą informacijai tautos reikalais (pvz. "Raudonasis Tvasnas") ir... rinkos ieškojimas kitakalbėje publikoje. Ar ne? Tuo tarpu išteks.

J. Cicėnas

2 — NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL.
— SATURDAY, JULY 8, 1961

MICHAIL ZOŠCENKO SATYRINĖS NOVELĖS

Iš rusų kalbos vertė Jonas Valaitis

NELYGIOS VEDYBOS

O tatai dar kitas pagarsėjęs praeities gyvenimo paveikslas. Jis vadinasi — "Nelygios vedybos". Šiame paveiksle, įsivaizduokite, nupiešti jaunas ir jaunoji.

Jaunasis — toks, aplamai, pasenęs ponpalais, gal, kokių septyniasdešimt metų su trupučuku. Tokis, iš viso, kraštutiniai susenėjęs, apšepęs subjektas, kurį žiūrovui matyti maža intereso.

O greta jo — jaunoji. Tokia, įsivaizduokite, jaunutė mergaitė balta jungtvių sukni. Tokis, sakyčiau, paukščiukas, gal kokių devyniolikos metų.

Akutės josios išsigandusios. Cerkvės žvakutė josios rankose dreba. Balsas virpa, kai pilvotas popas klausia: na, kaip, ar patenkinta, kvašė tu, šiom jungtvių?

Ne, paveiksle, žinoma, nematyti, kad čia ir ranka drebėtų ir kad popas kalbas kalbėtų. Netgi, rodosi, popo dailininkas ir nepavaizdavo ideologiniais šio meto motyvais. Bet visa tatau galima pilnai įsivaizduoti pažvelgus į paveikslą.

Iš viso nuostatų minčių sukelia ši meniška drobė. Toks, iš tikrųjų, senas krienas prieš revoliuciją pilnai galėjo tokią mažuliuokę vesti. Pagal tai, kiek, gal būti, jis — "jo šviesybė" arba jis senatorius, arba vien pensijos jį, gal būti, ima daugiau kaip du šimtus aukso rublių, plius žemės nuosavybės, karieta ir taip toliau. O jinai iš beturtės šeimos. Ir motina jai įpūtė: taigi, aišku, tekėk.

Žinoma, dabar viso šio nėra. Dabar visa tatau dėl revoliucijos nugrimzdo į amžinybę. Ir dabar šitaip nebūna.

Pas mus jaunutė greičiau teka už jauno. Kiek daugiau pasenusi nusistato gyventi su kiek nudėvėtu ekzemplierium. Visiškai seni iš viso persimeta į ką nors efemeriško — lošia šaškėmis arba vaikština sau krantine. Ne, būna, žinoma, kad kai kada ir pas mus jaunutė išteka už pagyvenusio. Bet dėlto šisai pagyvenęs įprastai kuris nors tenai stambiausias fiziologas, arba jįsai botanikas, arba jįsai ką nors tokio visų nustebimui išrado, arba, pagaliau, jįs atsakingas buhalteris ir yra gera jo materialinė bazė dviem. Ne, tokios vedybos nemalonų jausmų nesukelia. Juo labiau, kad čia galima nuoširdžiai įsilyti — gal, šitai kuri nors talentinga asmenybė, geras oratorius, arba jojo erudicija milžiniška ir pulkiausias balsas.

O tokių dalykų, kokie, pavyzdžiui, nupiešti aukščiausiai aptartam paveiksle, pas mus, žinoma, nebūna. O jeigu kas nors pantašų į tatau ir nutinka, tai sukelia visuotinį juoką ir nuostabą.

Štai, pavyzdžiui, kokia istorija neseniai įvyko Leningrade. Vienas, įsivaizduokite, senis, iš paprastų tarnautojų, šiais metais nelaukta vedė jaunutę. Ji, įsivaizduokite, kokių dvidešimt metų, ir jinai gražuolė, atvykusi iš Penzos. O jis — senis, gal kokių šešiasdešimt metų. Toksai, iš viso, suglebs tipas. Snukis jojo kažkokių gyvenimo andrų sujauktas. Akys kažkokios nežymios, paraudusios. Iš viso nieku nepasižyminti asmenybė, iš tokių, kokių kiekviename tramvajuje dešimty vienetų važinėja. Ir prie šio gi jįsai blogai gali matyti. Jis, paikšas, daltonizmu negaluoja. Jis ne visas spalvas gali atskirti. Ji-sai žalią laiko mėlyna, o mėlyna jam, paikšui, vaidenasi kaip balta. Viso šio baigtuvėms jįsai buvo vedęs. Ir be to su savo senu pačia gyveno mažyčiam kambariukštyje.

Ir štai, betgi vienok, turėdamas tokių defektų ir minusų, jįsai nelaukta ir visų nustebimui veda jauną puikią asmenybę. Aplinkiniams taip jįsai šį reiškinį paaiškino: taigi, naujoji era, taigi, dabartės net seniai išrodo jauni ir pakankamai simpatiški.

Aplinkiniai jam sako: Jūs mažiau darbuokitės agitacijai ir propagandai, o šio vieton pažūrėkite, ko jai iš jūsų reikia. Šitai gi anekdotas, kad jinai už jūsų išteka.

Senis sako: Be savo išorinių ir dvasinių savybių, aš nieko materialinio neturiu. Alga mažiuokė. Garderobas — viena pora kelnii ir pora suplyšusių nosinių. O kas dėl kambario, šios dabarties brangenybės, tai aš tuo tarpu gyvenu su savo pasenusia žmona nedideliam plote, kurį aš numatau dalyt. Ir devyniose metruose, su vaizdu į paplovų duobę, aš, kaip iš laimės papaikęs, gyvensiu su šia asmenybė, kurią likimas man senatvei pasiuntė.

Aplinkiniai jam sako: — O trauk jus kipsas! Jūsų neįtikinasi. Ir štai jis padalino plotą. Atliko ballinimą ir dažymą. Ir mažučiam devynių metų kambariukšty pradėjo puikų gyvenimą ranka rankon su jauna žydinčia asmenybė.

Dabar įvyksta tokia situacija. Jaunutė jojo gyvenimo draugė šįjį mažiuoką kambarį ima ir keičia į didelį. Pagal tai, kad atsirado žmogus, kuriam brangu buvo mokėti ir jįsai norėjo turėti savus pagal įstatymą jam priklausancius devynis metrus be pertekliaus.

Jaunutė jojo gyvenimo draugė šįjį mažiuoką kambarį ima ir keičia į didelį. Pagal tai, kad atsirado žmogus, kuriam brangu buvo mokėti ir jįsai norėjo turėti savus pagal įstatymą jam priklausancius devynis metrus be pertekliaus.

Jaunutė jojo gyvenimo draugė šįjį mažiuoką kambarį ima ir keičia į didelį. Pagal tai, kad atsirado žmogus, kuriam brangu buvo mokėti ir jįsai norėjo turėti savus pagal įstatymą jam priklausancius devynis metrus be pertekliaus.

Jaunutė jojo gyvenimo draugė šįjį mažiuoką kambarį ima ir keičia į didelį. Pagal tai, kad atsirado žmogus, kuriam brangu buvo mokėti ir jįsai norėjo turėti savus pagal įstatymą jam priklausancius devynis metrus be pertekliaus.

Jaunutė jojo gyvenimo draugė šįjį mažiuoką kambarį ima ir keičia į didelį. Pagal tai, kad atsirado žmogus, kuriam brangu buvo mokėti ir jįsai norėjo turėti savus pagal įstatymą jam priklausancius devynis metrus be pertekliaus.

Jaunutė jojo gyvenimo draugė šįjį mažiuoką kambarį ima ir keičia į didelį. Pagal tai, kad atsirado žmogus, kuriam brangu buvo mokėti ir jįsai norėjo turėti savus pagal įstatymą jam priklausancius devynis metrus be pertekliaus.

Jaunutė jojo gyvenimo draugė šįjį mažiuoką kambarį ima ir keičia į didelį. Pagal tai, kad atsirado žmogus, kuriam brangu buvo mokėti ir jįsai norėjo turėti savus pagal įstatymą jam priklausancius devynis metrus be pertekliaus.

(Tęsinys 11-me pusl.)

Adomas P. Jasas

PRO PAZINIMO AŠARAS

Plaukia debesys lėnai...
Tu žinai —
iš nostalgijos šauki:
— Šito krašto padangė sunki
ir apgrubę vėjo sparnai! —

O juk,
kol paskutinis vakaras sulems,
vis kartosi padykusiems vaikams,
kaip kelių į laisvę rinkais
po mirties ir išganymo rūkiais —
kai po dešine ir po kaire
grimzdo miestai ugnies ežere
ir skambėdami tirpo vario varpai,
tu, ištrūkęs iš kraujo srovės,
kur nei Viešpaties angelas nestovės,
į siūbuojancius kalnus lipai...

Ak, vaikai! —
Jie, parimę prie židinio tykaus,
tarytum kvailai pajuokaus:
— Daktaras, kurs nuo kokliušo gydė,
sakė — kalnuos edelveisai žydi.

H. K.

TIK DRASIAU, JAUNUOLI!

Aš myliu Celiną, Celina myli mane, ir mudu norime situokti. Bet monsieur Pierre, Celinos tėvas, nusistatęs prieš mane, nors jis manęs net nepažįsta. Jis kažkodėl nutarė — man visa tai papasakojo Celina —, kad aš tikras skurdžius, o jis nori ištekinti Celiną bent už pasiturinčio. Na, tiesą pasakius, kas liečia skurdžių, tai senis sako beveik teisybę...

— Tu turi jį kuo nors nustebinti, — sako Celina. — Padaryti įspūdį...

— Puiku... bet kaip?

— Sekminių dieną ateik pas mus. Per šventes tėvas visada būna geriau nusiteikęs. Padovanok jam bonką konjako — jis įsitikins, kad tu visai ne toks skurdžius, kaip kad jis įsivaizduoja.

Aš pasižadėjau patenkinti jos prašymą, ir Celina, pabučiauvus mane, pasakė, kad dabar viskas susitvarkys.

Bet aš neturėjau pinigų. Čia man dingtelėjo geniališka mintis: pasiskolinsiu pinigų iš ko-

"NAUJIENAS" SKAITO VISŲ SROVIŲ ŽMONES: DARBININKAI, BIZNERIAI, PROFESIONALAI, DVASININKAI, VALSTYBININKAI, MOKSLININKAI JIE ŽINO, KAD "NAUJIENOS" PADUODA TEISINGIAUSIAS ZINIAS IR GERIAUSIUS RAŠTUS

SIUNTINIAI I LIETUVĄ

ir kitus kraštus

Jūsų pristatyti ir iš Europos (iš katalogu).

Siuočiame akordeonus, gitaras, sluvamas mašinas ir kt.

Viskas žymiai nupigintomis kainomis

Overseas Cargo Co.

514 W. Pershing Rd. (39th St.)

CHICAGO, ILLINOIS

Tel.: OA 4-9079

Vedėjas P. NEDZINSKAS

SATYRINĖS NOVELĖS

(Tęsinys iš 2-ro pusl.)

Ir štai jinai su savo kvailiu nusikrausto į šį plotą, kuriame keturiolika metų.

Tenai ji kurį laiką gyvena; po šio išvysto pašėlusią energiją ir vėl šį kambarį keičia jau į dvidešimties metų kambarį. Ir į šitą kambarį vėl nusikrausto su savo senu kvailiu.

O tenai nusikrausčius, jinai su juo momentaliai pykstasi ir duoda laikraščiu skelbimą: taigi, keičiu puikų dvidešimties metų kambarį į du nedidelius įvairiuose rajonuose.

Ir štai, žinoma, atsiranda pora, kurl svajoja drauge pagyventi, ir už šį kambarį jie su džiaugsmu atiduoda du savuosius.

Trumpiau tariant: po dviejų mėnesių, po, taip tariant, įvykdyto jungtvių sakramento mūsų senasis kvailys, maža ką tesuvokdamas, atsidūrė visiškoje vienumoje mažyčiam kambariukštyje užmiestyje, ir būtent — Ozerkuose (užmiestinė vietovė). O jaunoji asmenybė apsigyveno Vasilijaus saloje (Petrogrado vidury), nedideliam, bet puikiam kambarėly. O netrukus, šį kambarį turėdama, jinai ištekėjo už jauno inžinieriaus, ir dabar ji be galo laiminga ir patenkinta.

Senasis durnius šią asmenybę norėjo patraukti teisman už apgaule. Ir šiuo reikalu jįsai net yra kalbėjęs su vienu juristu. Bet šitasai juristas, iš buvusių advokatų, linksmai pasi juokęs, pareiškė, kad šią apgaule labai sunku įrodyti ir be to jaunoji asmenybė, gal būti, nuoširdžiai buvo juo susižavėjusi ir, tiktaai arčiau jį pažinusi, nusilyvė.

Su šiomis saldžiomis svajonėmis senasis mūsų paikšas ir nusiramino. Ir dabar jis kasdien traukinyje kretena, važiuodamas iš savo Ozerkų į tarnybą.

Iš viso, kaip yra sakoma, neįspėjo tėvukas. Seną žvirblį minkštumu suvilijo. O jįsai susijausmino, fantaziją sukurstė, visokios svajonės, dėl ko ir nukentėjo virš visokio saiko.

SPECIALUS PASIŪLYMAS!

P I R K Ė S

"PATRIA" GIFT PARCEL CO.

(3741 W. 26th St., Chicago 23, Ill. CR 7-2126)

Yardines medžiagas ir jas per tą patią "PATRIA" Co. siųsdamas iki liepos 31 dienos savo gimtinės į Lietuvą, sumokėsite tik pusę rusų imamo maito už tas medžiagas, nes kita pusė to maito per tą laiką mokės "PATRIA" Co.

Kviečiame pasinaudoti tuo pasiūlymu ypač todėl, kad artimu laiku galim laukti didelių pakeitimų dabartinės tokių siuntinių siuntimo tvarkos.

Darbo valandos: Pirmadienį ir ketvirtį. 9-8 val. vak. Antradienį, Penkt. ir šeštadienį. 9-5 val. vak.

NELAUKITE - RYTOJ GALI BUTI PERVELU!

Jei norite užsitikinti nuo ugnies namus, baldus, automobilus, ar šiaip ką apdrausti, rinkauskite agento, arba brokerio, kad jįs parūpintų jums polisą per mūsų kompaniją. Neišimkite šitkus, neturėsite jokių nemalonumų.

"Mes esame pirmaklasiai nariai Chicago Board of Underwriters"

O'MALLEY & McKAY, Inc.

222 WEST ADAMS STREET KAMBARYS 1043
Telefonas: Central 6-5208

Generall Agentai šių Kompanijų:
COLUMBIA INSURANCE COMPANY
PEARL ASSURANCE COMPANY
LUMBERMEN'S INSURANCE COMPANY
MASSACHUSETTS FIRE & MARINE INSURANCE CO.
MICHIGAN FIRE & MARINE INSURANCE COMPANY
AMERICAN AUTOMOBILE INSURANCE CO.
MASSACHUSETTS BONDING & INSURANCE CO.

Donald Petkus Anthony Petkus

A. PETKUS & SŪNUS

NAUJA KOPLYČIA

MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 West 71st Street

(Maplewood gatvės kampas)

GRovehill 6-2345 TOWNhall 3-2108

Pilnas laidotuvių aptarnavimas, įskaitant karstą ir pasinaudojimą mūsų gražiom kopolyčiom, yra nuo \$375.00; \$430.00; \$595.00; \$650.00; \$695.00; \$750.00; \$875.00; \$895.00; \$945.00; \$975.00; \$900.00 ir daugiau. Karstą galima pasirinkti kopolyčioje.

GRAŽIOS INDIVIDUALINĖS KOPLYČIOS

Mašinoms pastatyti aikštė.

Lietuviams teikiama šios rūšies patarnavimus 30 metų.

11 — NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL. — SATURDAY, JULY 8, 1961

SOPHIE BARCUS

RADIJO ŠEIMOS VALANDOS

Visos programos iš WOPA,

1490 kil. AM. 102-7 FM.

Lietuvių kalba: kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio 10-11 val. ryto. — Seštadienį ir sekmadienį nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.

VAKARUSKOS: pirmadienį, 7 v. v. Anglų kalba: nuo antr. iki penkt. 7-7:30 val. vak.

Tel.: HEMlock 4-2413

7159 SO. MAPLEWOOD AVE.

CHICAGO 29, ILL.

DR. CURTIUS...

(Atkelta iš 1-mo psl.)

algos, iš kurios jis negalįs padoriai pragyventi, kaip pamatysite iš pridėdamo jo laiško. Atsižvelgdami į Jūsų pakartotinas instrukcijas niekam nekelti algos be Jūsų žinios, mes nukreipėme jį į Jus pažadėdami savo palankią rekomendaciją: tadgi, gerbiamieji, mes dabar klausiamo, ar nebūtų galima pridėti jam pakenčiamą sumą maistpinigiams. O kai dėl jo darbo ir atlydumo, mes tikrai galime paliūdyti, kad jo darbštumas yra stebėtinai ir jaunųjų progresas nepaprastas."

Tų laikų olandų Vakarų Indijos B-vė buvo žinoma kaip gana šykšti, tad ir mūsų tautiečių algos nepridėjo. Jau ir tas faktas, kad bendrovė atsiuntė jam herbariumą su rezervu, kad jis lieka jos nuosavybė, rodo, kad atlyginimo atžvilgiu ji nebuvo liberali. Iš kitos pusės šis mūsų tautietis bajoras, baigęs aukštuosius mokslus, dargi profesorius Lietuvoje, neabejotinai buvo pripratęs prie aukštesnio gyvenimo standarto negu jaunos New Yorko kolonijos bendruomenė. Tad nuolatiniams reikalavimams pakelti jam algą įkūrė ties New Yorko miesto valdovams, tiek Vak. Indijos B-vės centrai Amsterdamo. Miesto valdovai nuo savęs pradėjo priekabiauti, kad jis vaikų nemokąs suvaldyti, kurie klasėje svarbus viens nuo kito nuplėsia, kad iš mokinių tėvų reikalaujas daugiau mokesčių negu sutarta ir t. t.

1661 metų vasarą dr. Kuršius grįžta į Olandiją ir tu pat metų gruodžio 27 d. metrikuliuojasi Leideno universitete medicinos studijoms. Po šešių mėnesių gauna medicinos daktaro laipsnį. Tas rodo, kad medicinos mokslus jis veikiausiai buvo baigęs prieš išvykdamas į Ameriką, o Leidene registravosi tik doktoratui gauti. Lieka išaiškinti, kur jis studijavo medicinos mokslus prieš išvykdamas į Ameriką. Tuo metu Lietuvoje medicinos mokyklos nebuvo, o jėzuitų vedamoje Vilniaus Akademijoje buvo tik filosofijos ir teologijos fakultetai. Tiesa, Leonas Sapiega 1645 metais įsteigė prie Vilniaus Akademijos teisių fakultetą, kuris tegevavo iki 1655 metų. To fakulteto visi profesoriai žinomi: Simeon Dilger, Joannes Georgius Schauer ir Aron Alexander Olizarowski, bet Kuršius jų tarpe nėra. Gal jis buvo reformatų mokyklos Kėdainiuose profesorius?

Kaip meteoras iš nežinomybės šis mūsų tautietis švystelėjo New Yorko, o vėliau Olandijos padangėje, bet po to jo pėdsakai ir vėl dingo. Nors nėra abejonių, kad dr. Kuršius buvo lietuvis bajoras, kad jis buvo pirmasis New Yorko aukštesnės mokyklos mokytojas, kad jis buvo pirmasis lietuvis gydytojas Amerikoje, vis tiek lieka neišaiškinta jo kilmės

vieta Lietuvoje, kaip ir kokio aplinkybėmis pateko į Olandiją ir kur dingo kai baigė medicinos mokslus Leidene. Net ir jo amžius nežinomas. Pav., nuo gruodžio 4 iki 27 d. Leideno universitete imetrikuliuota vienuolika studentų. Tam puslapyje, kurio fotostatinę nuotrauką esame gavę iš universiteto bibliotekos, ties kiekviena studento pavarde nurodyta tautybė ir amžius, bet ties Kuršiu pažymėta tik "nobilis Lithuanus." Studentai — tikras internacionalas: 3 švedai, 2 škotai, 1 lietuvis, 1 Brazilijos žydas, 1 danas, 1 vengras ir 3 įvairių Europos provincijų gyventojai.

Zvilgterėjus į Lietuvos istoriją, ryškėja kelios būdingos aplinkybės, kurios leidžia spėti Kuršiaus atsiradimo Olandijoje aplinkybes.

Tais laikais tarp Lietuvos ir Olandijos kultūriniai ryšiai buvo gana stiprūs. Reformacija Olandijoje buvo galutinai įsigalėjusi jau šešioliktojo amžiaus gale, tad nemaža Reformacijos idėjomis persiėmusių Lietuvos didikų vaikų keliavo į Olandijos universitetus semtis mokslo. Pav., princas Jonušas Radvila, g. 1812 m., kurį laiką Olandijoje studijavo kairiškus mokslus ir tarnavo Olandijos armijoje. Arba štai 1627 m. Leidene pasirodė 450 puslapių informacinė — propagandinė knyga *Respublica Sive Status Regni Poloniae, Lithuaniae, Prussiae etc.*, kurioje keturi skyriai yra apie Lietuvą. Po 23 metų, būtent, 1650 m. Amsterdamo buvo atspausdinta lietuvių matematiko ir kariškio knyga apie artilerijos mokslą — *Artis magnae artileriae pars prima — auctore Casimiro Siemieniowicz. Equite Lithuano olim artileriae Regis poloniae propaerfect.* Ši knyga bematant buvo išversta į prancūzų, olandų, vokiečių ir ispanų kalbas. Pagaliau, kas gi mūsų nėra mašas ar gerėjasis senovės Lietuvos Radvilų rūpėsiu Olandijoje spausdintais žemėlapiais?

Zinodami kelius į Olandiją ir ten turėdami ryšių, mūsų tautiečiai galėjo į ten pakliūti karnų ir religinių nesantaikų pasekoje. 1655 metais pirmą kartą Lietuvos istorijoje rusai užėmė Vilnių, kuris rusų kareivių buvo negailestingai plėšiamas ir deginamas septyniolika metų. Baisios panikos pasekoje tūkstančiai mūsų tautiečių atsidadė Olandijoje, tarp kurių galėjo būti ir dr. Kuršius, metęs profesūrą Lietuvoje. Bet kokios mokyklos Lietuvoje profesorium jis buvo? Tuo tarpu išaiškinta tik, kad jis nebuvo Vilniaus Adademijos profesorius.

Ta aplinkybė, kad Kuršius studijavo protestantiškoje Olandijoje ir jų buvo siunčiamas į Ameriką, rodytų, kad jis nebuvo katalikas. Tokią nuomonę yra išreiškęs ir mūsų istorikas Gregoriano Universiteto Romoje prof. kun. Paulius Rabikauskas. Iš kitos pusės jo lotyniškai rašytos di-

Filmų aktorė Elizabeth Taylor (viduryje) šoka su rusu Moisejevo baletu nariais pobūvyje, kurį surengė ji ir jos vyras Eddie Fisher. Pobūvyje dalyvavo 100 Moisejevo baletu narių.

sertacijos įžangoje yra ir toks sakiny: "Apie tą blogį (ligą) tinka kalbėti gydytojui, net ir nusipelnusiam katalikui." Ar jis čia save laiko nuo nusipelnusiu kataliku, kuriam tinka kalbėti apie tą ligą? Mūsų istorikas prof. S. Sužiedėlis nėra linkęs atmeti minties, kad dr. Kuršius galėjo būti ir katalikas. Tais laikais Leideno universitetas buvo Europoje pagarsėjęs gamtos mokslais. Studentų tarpe pasitaikydavo ir katalikų iš Lietuvos.

Kokia tikroji Kuršiaus lietuviškoji pavardė, irgi nevisai aišku. Minėtasis istorikas prof. Rabikauskas lenkų šaltiniuose yra radęs lietuvių bajorų giminės Kurcz aprašymą. Vienas tos giminės narys Karol Kurecz yra pasirašęs nuo Vilniaus vadijos karaliaus Jono Kazimiero (1648—1668) kandidatūros rinkimams indorsavimo dokumentą. Gali būti, kad čia yra mums rūpimo Kuršiaus tėvas arba gal ir pats dr. Kuršius.

Lotyniškoji pavardė Curtius buvo žinoma dar prieš Kristaus laikus. Anais laikais buvo žinomas stambokas ežeras Romos apylinkėje — Lacus Curtius. Kuršiaus laikais buvo madoje lotyninti pavardes, o lietuviams tas buvo priimtina dar ir dėl to, kad jie save kildino iš romėnų. Artimiausia lotyniškajai pavardai yra Kuršius arba

Kurčius. Ir šiandien tebėra populiarūs pavardės Kuršius, Kuršins, Kuršelis, Kurcevičius ir Kuršus. Mūsų Donelaitis lotyniškai buvo žinomas kaip Donelaitius, tai nebūtų stebėtina, jei Curtius lietuviškoji pavardė būtų buvęs Kuršaitis. Pagaliau tai nėra esminės svarbos reikalas.

Vis tik yra faktas, kad mūsų tautos atstovai teko garbė dalyvauti didžiausiojo naujojo pasaulio miesto kūrime veik nuo pat jo pradžių. Mūsų tautietis buvo vienas iš pirmųjų New Yorko gydytojų, kaip lygiai ir pirmasis mokytojas. Tuo drausiai gali didžiulis visi lietuviui. Lietuvių indėlis į būsimąjį galingiausios pasaulio valstybės dimiestį prasidėjo pačioje jos kūdikystėje, o mūsų įnašas į bendrą Amerikos progresą ir šiandien tebesitęsia.

SALTINIAI:

B. Fernow, Documents Relating to the Colonial History of the State of New York, translated, compiled and edited from the original records by B. Fernow. New York, 1894.

Dr. A. Jacobson, The Earliest Manhattan Practitioners, "The Medical Times", May, 1916.

Henry H. Kessler and Eugene Rachlis, Peter Stuyvesant and His New York, New York, 1959.

James J. Walsh, History of Medicine in New York, Vol. I, 1919.

James Grant Wilson, The Memorial History of the City of New York from its first settlement to the year 1892, Vol. IV, New York, 1893.

Quartus Catalogus Studiosorum Academiae Leidensis 1645-1662. (Leideno Universiteto bibliotekos rankraštis).

PASIMATYKIT SU STANLEY LITVINU

APIE SAVO NAMO INSULIACIJOS PROBLEMAS.

Mes turime išdirbtą reputaciją pilno pasirinkimo A-1 rūšies stako lentų ir namams materijolų.

CARR-MOODY LUMBER COMPANY

3039 SO. HALSTED STREET — Tel.: VICTORY 2-1272

STANLEY LITVINAS, Mgr. — LIETUVIAI SALESMONAI

Dabar yra laikas tinkamai įrengti savo namą vasarai ir žiemai.

GARSINKITĖS NAUJIENOSE

10 — NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL. — SATURDAY, JULY 8, 1961

ŠIŲ METŲ ANTROSIOS PUSĖS KAI KURIE SUKAKTUVININKAI

Liepos mėn. 13 d. sueina 75 kit.

metai nuo dramos aktorius ir režisieriaus Konstantino Glinko gimimo (gimęs 1886 m. Turbarke). Nepriklausomybės metais gyveno Kaune ir dirbo Valst. teatre aktoriumi ir režisieriumi. Mirė 1938 m. XII. 13.

Prieš 85 m. liepos mėn. 27 d. gimė dailininkas Kajetonas Sklėris. Jis gimė 1876 m. Kunigiskų km., Svedasų valsč., Rokiškio apskr. (mirė 1932. I. 14). Sukūrė apie 600 akvarelinių peizažų ir portretų.

Liepos mėn. 27 d. sueina 80 metų nuo pirmojo lietuviškų kalendorių leidėjo Lauryno Ivinskio mirties. Jis buvo gimęs 1811 metais, taigi šiemet sukanka 150 m. nuo jo gimimo. 1846 m. jis išleido pirmąjį savo kalendorių, pavadintą "Metų skaitlius ūkininkas ant metų viešpaties 1846".

Rugpjūčio mėn. 23 d. sukanka 330 metų nuo vieno iš pirmųjų lietuvių raštijos kūrėjų Konstantino Širvydo mirties. Jis buvo gimęs 1579 m. Širvydas yra parašęs pirmą originalų veikalą lietuvių kalba "Punktai sakymų" (pamokslų rinkinys).

Rugsėjo mėn. 14 d. sukanka 120 metų nuo poeto Antano Vienažindžio gimimo (mirė 1892. VIII. 17). Jo nemaža kūriniių dalis vėliau yra virtę liaudies dainomis.

Spalio mėn. 31 d. bus minėtas dailininko Antano Žmuidzinavičiaus 85-sis gimtadienis. Jis yra gimęs 1876 m. Seirijų miestelyje, Seinų apskr. Dailininkas yra vienas iš lietuvių dailės draugijos steigėjų. Daugumoje tapę peizažus, kurių sukūrė apie 2000.

Lapkričio mėn. 16 d. savo 60-ji gimtadienį minės rašytojas Juozas Grušas, kuris yra gimęs 1901 m. Žadžiūnų-Kalniškų kaime, Šiaulių apskr. Baigęs Šiaulių gimnaziją ir Kauno universitetą, darbavosi kaip pedagogas ir žurnalistas. Jo išleisti apysakų rinkiniai: "Ponia Bertulienė", "Sunki ranka", romanas "Karjeristai" ir

COSMOS TRAVEL BUREAU

YRA

PIONIERIUS IR LABIAUSIAI

PATYRES TVARKYTI

KELIONES Į LIETUVĄ

ir į visus kitus

RYTŲ EUROPOS KRAŠTUS

PLANUOJANT KELIONE

ILGIAU AR TRUMPIAU

PABŪVOTI

su savo

GIMINĖMIS

COSMOS

tuojau gaus jums VIZAS ir patarnaus tvarkant visus kitus smulkius reikalus ir formalumus ir tuo jus sutaupeisite.

Cosmos gali padėti atgabenti jūsų gimines iš USSR.

Bet kokią kelionę planuojant — į bet kokią kraštą, susisukite arba atleikite į

COSMOS TRAVEL BUREAU

45 West 45 Street

New York 36, N. Y., CI 5-7711

3 — NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL.

— SATURDAY, JULY 8, 1961

Operacijos priemonėmis pagydoma nuo apkurtimo

Chicago miesto sveikatos komisisionierius Dr. Samuel Andelman užgryė naują gydymo būdą nuo apkurtimo. South Shore ligoninėje, kuri yra prie 8015 S. Luella St., chirurgas Sidney Lerner nuo 1959 metų iki šiol padarė daugiau kaip 125 ausų operacijas, ir visos buvo sėk-

mingos. Jo pacientai buvo nuo 16 iki 73 metų amžiaus. Per operaciją, kuri trunka vidutiniškai 3 valandas, yra išimama dalis vidurinio ausies kaukelio, kurs paprastai esti pagadintas osteosclerosis ligos, ir to kaukelio vietoje yra įdedamas mažytis plastikos vamzdelis, prie kurio prigrafuojama jungiamoji vena (gysla). "Girdėjimas grįžta 90 dienų bėgyje, sako Dr. Ferner.

VERTINGAS IŠPARDAVIMAS ATOSTOGŲ METU

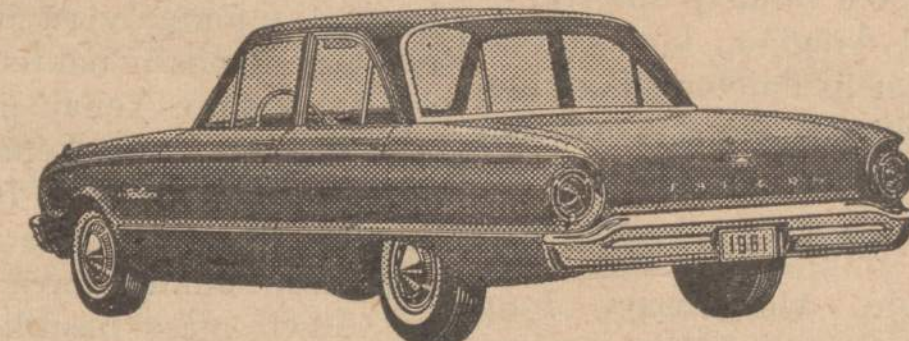
NAUDOKIS NUOLAIDOMIS IR NETURĖSI RŪPĖSIŲ ČIA PROGA DAUGIAUSIAI ĮSIGYTI UŽ SAVO PINIGUS

GERIAU PIRK DABAR TIK PAZIŪREKI

1961 NAUJAS FORD (FALCON)

TAIP PIGIAI, TIK UŽ \$1,749.00 SU PRISTATYMU

Taip pat — 50

PUIKIOS KOKYBĖS VARTOTŲ AUTOMOBILIŲ.

JU KAINA ATITIKS JŪSŲ BIUDŽETA.

SPECIALUS — 60 — T-BIRD. CONV. \$3,295.00

HERBERT AND BLOOMFIELD, INC.

AUTORIZUOTAS

DYLERIS

Lietuvis JUOZAS ARBACLAUSKAS, Savininkas

690 HEMPSTEAD TPKE.

FRANKLIN SQUARE, L. I., NEW YORK

Tel.: IV 1-9400

MUTUAL FEDERAL BENDROVĖS REKORDAS...

- ★ Įsteigta Chicagoje 1905 metais.
- ★ Nuo 1905 metų pergyvenom karus, ekonomines depresijas, panikas ir krizes, tačiau visiems savo taupytojams išmokėjom kiekvieną sutaupytą dolerį.
- ★ Jūsų pinigus galima perkelti iš kitur, jei atsi- nešite savo banko knygutę.
- ★ Pinigų taupymui nereikia važinėti: juos galite atsiųsti paštu, nes mes apmokame visas pašto išlaidas.
- ★ Klįntų patogumui šalia Bendrovės įrengta didelė, patogī vieta mašinoms pastatyti.

SAVINGS INSURED UP TO \$10,000

FEDERAL SAVINGS

AND LOAN ASS'N.

Chartered & Supervised by the U. S. Government.

4 1/4%

Metinis dividendas už santaupas visose sąskaitose!

2202 W. Cermak Rd., Chicago 8, Ill. Phone VI 7-7747

JOHN J. KAZANAUSKAS, Pres.

ĮSTAIGOS VALANDOS: Kasdien nuo 9-tos ryto iki 5 valandos po pietų. Ketvirtadieniais nuo 9-tos valandos ryto iki 8 val. vakaro. Šeštadieniais nuo 9 val. ryto iki 1 val. po pietų. Trečiadieniais visai neatidaroma.

KĖŠTAIČIŲ ISTORIJS FAKTAI IR LEGENDOS

Mano pažintis su Kėštaičiais

(Tęsinys)

Prieglaudos namai

Mūsų istorikai rašo, kad Kėštaičiuose buvusi ligoninė, bet vietiniai žemaičiai tą įstaigą "špitolė" vadino. Žodžių "ligoninė", "ligonbutis", žemaičiai iš viso nežinojo. Ligoniams gydyti namą jie vadino "lozo-rėta". Ligoninės ten negalėjo būti, nes gydytojo nebuvo. Artimiausias gydytojas buvo Telšiuose, už 9 kilometrų nuo Kėštaičių. Veikiausiai čia bus vertėto nesupratimas. Vertėjas, versdamas į bendrinę kalbą, iš špitolės padarė ligoninę.

Kėštaičių špitolėje būdavo globjami ne paprasti ligoniai, o tikrai protiniai palieję kunigai. Jų ten būdavo apie 12, — kartais daugiau, kartais mažiau. Kai Kėštaičius sunaikino, paliegiųjų tebuvė 6, kurie buvę išsiųsti į Kretingą.

Derybos su načalniku

1886 m. vidurvasarį kun. Juknis gavo iš Telšių "vajau-no načalniko" įsakymą Kėštaičių bažnyčią uždaryti. Vienas geras Juknio bičiulis, Stanislovas Bedauskis iš Endintaičių kaimo, tą istoriją taip nupasakoja:

"Kunigas tuojau atėjo pas mane, kad aš bažnyčią užtariau. Pakviečiau Juknio svogerį Zukauską, pasiėmėm kumpį ir trunkų, ir nuvažiuom pas načalniką. Kai načalnikas išilustijo, pakėlėm Kėštaičių uždarymo klausimą. Juknis anam ir sako: "Kaip, vaša blogorodija, aš tą bažnyčią uždarysiu, kad daugiau, kaip tūkstantis dūšių su manim stovi? Ką Dievas man pasakys? Juk aš prisiekiau dūšias ganyti ir ganau. Ar tu, vaša blogorodija, nori, kad aš Dievą užrūstinčiau? Ar nori, kad mano dūšia į peklą nueitų."

Načalnikas atsakęs, kad jis to nenori. Jis iš viso nenoris į bažnyčių reikalus kištis. Jam esą sunėta skundų, kad prie Kėštaičių bažnyčios maištininkai ližad susisukę. Iš tenai organizuojamas sukilimas prieš vyriausybę.

"Kai mes visi trys tuos kal-tinimus griežtai paneigėme, — pasakoja Bedauskis, — načalnikas susiraukė ir pasakė: "Čiortas žino ko jiems neišsitetki?... Kalės vaikai!... Na, Jukni, tu savo žemaičių dūšias ganyk kaip ganęs, o aš su jais pasi-šnekėsiu."

Taip pasibaigė pasikalbėjimas su načalniku. Kėštaičių bažnyčia veikė, kaip veikusi, o apylinkių žemaičiai dar uoliau ją lankė ir rėmė. Bet tuo pačiu metu Alsėdžiuose ir Telšiuose sklido gandai, kad nemamai Kėštaičiuose esanti Sodoma-Gumora. Tie gandai sklido iš klebonijų ir iš davatynų.

Kun. Juknis važiavo pas vyskupą, maldavo jo užtarimo, o

vyskupas pasakęs, kad jis, valdžios spiriamas, Kėštaičių atsirąšes, išsižadėjęs. Dabar, kas liečia jį, Kėštaičių byla baigta. Kunigas geriau padarysias vyriausybės įsakymo paklausęs. Kun. Juknis dar keletą kartų važiavęs į Telšius, ir taip bažnyčios uždarymą nutęsęs iki 1888 m. liepos mėn. Tada načalnikas pasakęs, kad gubernatorių prisuntė griežtą reikalavimą ir jis tam reikalui turįs paklusti. "Čiort vezmiot!," — pridėjęs načalnikas.

Bažnyčios puolimas ir gynimas

Kai žinia, jog bažnyčia bus uždaryta pasiekusi apylinkių žemaičius, prasidėjo bažnyčios "apgulimas". Žemaičiai ryžosi uždarymo nepileisti. Šimtas ir daugiau žmonių, vyrų ir moterų, per dienas ir naktis šventoriuje budėjo. Tenai jie įsitaisė virtuves: virė, kepė, valgė ir giedojo. Tai buvo lyg nebaigiamos būdinės prie numirusio. Kun. Juknis davė leidimą valgyti mėšą pasniko diegnomis ir žadėjo atlaidus už kitokias nuodėmes.

Iš Telšių atvykę žandarai keletą kartų mėgino bažnyčią uždaryti, bet negalėjo prie jos priartėti: moterys degančiais pagaliais juos nugindavo. Telšių, Alsėdžių ir Plungės klebonai bandė gynėjus perkalbėti, maldavimais ir grūmojimais liepė skirstytis, bet nepaveikė — gynėjų neįtikino. Telšių klebonas net pelenais buvęs apibertas.

Gynėjams į talkąėjo net tolimiesnių parapijų žmonės. Vežimai su maistu atvykdavę ne tik iš artimųjų kaimų, bet ir nuo Darbėnų, Gadunavo, Skuodo, Rietavo, Plungės, Salantų ir k. Per 5 gynimo mėnesius suvalgyta apie 700 avių ir per 30 jautukų, o kiek kepalų duonos, ragaišio, bulvių, lašinių, — niekas nėskaičiavo.

Toksai griežtas bažnyčios gynėjų pasipriešinimas ir tolimiesniųjų kaimų solidarumas, įtikinęs gubernatorių Melnickį, kad Kėštaičiuose iš tiesų vyksta maištas prieš vyriausybę, ir todėl jis ryžosi pavartoti kazokų jėgą prieš "maištininkus", ir pats tai jėgai vadovuti.

Baisus vaizdas

Telšiuose iš kazokų buvėnės gubernatorių Melnickis, pasiėmęs tris eskadronus kazokų ir du vežimus įrankių, atvyko į Kėštaičius. Tuo pačiu metu iš Alsėdžių atvyko du kunigai, — Mažeika ir Tamošauskas. Kazokai, gubernatorių vadovaujami, kardais ir būžiais praskynė taką į zakrastiją ir prie didžiojo altoriaus, o Alsėdžių kunigai, išnešę visas brangenybes ir šventenybes, dar bandė kalbėti, bet minia jų neklauė — giedojo "verkīt aniolai, verk ī Dvasia

(Tęsinys 5 pusl.)

DR. ANNA BALIŪNAS
AKIŲ, AUSŲ, NOSIŲ ir GERKLĖS LIGOS PRITAIKO AKINIUS
2858 W. 63rd STREET
Valandos: kasdien nuo 10 iki 12 val. ir ryto ir nuo 7 iki 9 val. vak. Treč. uždaryta. Kitu laiku susitarus.
Ofiso telefonai: PROspect 8-3229
Rezid. tel.: WALbrook 5-5076

Tel. Prospect 8-1717
DR. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 63rd STREET
Val.: kas diena po pietų 1-3; vak. 7-8 tikrai antradieniais ir penktadieniais. Trečiad. ir sekmd. ofisas uždarytas.
Rez.: 3241 WEST 66th PLACE
Phone: REPUBLIC 7-7868

DR. C. K. BOBELIS
Inkstų ir šlapimo takų chirurgija
Tel.: Village 8-0068
1 Madison St., Oak Park, arba
Tel.: PROspect 6-1795
2300 W. 51st St., Chicago, Ill.
Oakley Medical Arts Bldg.
Namų tel. OWens 5-0533
Valandos pagal susitarimą

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
Ofisas: HEMlock 4-5849
Ofisas: HEMlock 4-2324
Rezid.: HEMlock 4-2324
OFISA VALANDOS:
Pirmad., ketvirt. ir penktadienį nuo 1-4 ir 7-9, antrad. nuo 1-5, treč. ir šeštadienį tik susitarus.

DR. JONAS G. BYLA-BYLAITIS
Nervų-Smegėnų Ligos, Chirurgija
2737 W. 71st STREET
Valandos: tik susitarus skambinant GR 6-3409.

Ofiso telefonai: Virginia 7-0036
Rezidencijos: BEverly 8-8244
DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Akušerija ir moterų ligos
4157 ARCHER AVENUE
Ofiso valandos:
Nuo 2-4 ir nuo 6-8:30 val. vakaro.
Šeštadieniais nuo 2 iki 4 popiet.
Trečiadienį pagal sutartį.

Tel. ofiso: HE 4-1414; rez. RE 7-6867
DR. BR. GAIŽIŪNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Valandos: 1-3 ir 6-8 val. po pietų kasdien. Šeštadieniais 1-4 val. p. p. Trečiadieniais uždaryta.

DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 WEST 63rd STREET
OFISO VALANDOS:
kasdien nuo 1-4 popiet ir 6-8 val. Trečiad. ir šeštad. uždaryta.
Ofiso tel.: PORTsmouth 7-6000
Rezid. telefonai: GARDens 3-7278

Grovehill 6-1595
Dr. Aldona A. Juška
AKIŲ LIGŲ SPECIALISTĖ IR PRITAIKO AKINIUS
Valandos: 9-12, 7-9 pagal susitarimą, išskyrus trečiadienius ir šeštadienius.
2422 W. MARQUETTE ROAD

Ofiso ir buto tel.: OLYmpic 2-1381
DR. F. V. KAUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1407 So. 49th Court, Cicero
Atostogose iki liepos 9 d. Prašau kreiptis pas Dr. P. Kisielių.

Telef. ofiso ir buto: OLYmpic 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4938 W. 15th St., Cicero, Ill.
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vakaro. Trečiadieniais uždaryta. Šeštadieniais 12-4 val.

Ofiso telefonai: LAfayette 3-3210
Jei neatsiliepią šaukite KEDzie 3-2868
Dr. Emily V. KRUKAS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
4146 SO. ARCHER AVENUE
Val.: kasdien po pietų nuo 12-3. Daily afternoons.
Vakarais: pirmad., antrad., ketvirtad. nuo 6-9. Trečiadieniais tik susitarus.

Tel. ofiso: PR 8-7773; rez. PR 6-4732
DR. A. MACIŪNAS
CHIRURGAS
2858 W. 63rd Street
Val.: pirmad. ir ketvirtad. 1-4 popiet, antrad. ir penktad. 5-8 val. vak.

Ofiso tel.: HE 4-1818 arba RE 7-9700
Rezidencijos: PR 6-9801
DR. J. MĖŠKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71st STREET
Priėmimo val.: nuo 9-11 val. ryto ir nuo 4-8 val. po pietų. Šeštad. nuo 9:00-2:00 p. p. Trečiadieniais uždaryta.

Rez. telefonai: WALbrook 5-3099
Ofiso telefonai: CLIFFside 4-2896
DR. P. STRIMAITIS
Bendra praktika ir chirurgija specialiai
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4644 So. ASHLAND
Savaitės dienomis priėmimo valandos 2-4 ir 6-8 val. vak. Šeštadieniais 2-5 val. vak. Trečiadieniais ir sekmdieniais uždaryta. Ligonius priima tik susitarus telefonu.

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ LIGOS
Ofisas: 2652 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223 arba TR 3-5577
OFISO val.: pirmad. 7-9 val. vakaro, antrad., trečiad. ir penktad. 6-9 v. v. šeštadieniais 2-4 val. po pietų.

DR. V. P. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofiso telefonai: HEMlock 4-2123
Rezid. telefonai: GIBson 8-6195

Priima ligonius pagal susitarimą. Dėl valandos skambinti telefonu HE 4-2123 nuo 1-8 val. p. p. kasdien, išskyrus trečiadienį ir šeštadienį.
Tel. ofiso: VI 2-1581; rez. PR 6-4250
DR. V. VILEIŠIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
802 WEST 31st STREET
(kampus Halsted ir 31-os gatvių)
Priėmimo valandos: kasdien 1-4 p. p. ir 6-8 val. vak. Šeštadieniais 1-4 p. p. Trečiad. ir sekmdieniais uždaryta.

P. ŠILEIKIS, O. P.
ORTHOPEDES-PROTEZISTAS
Aparatai - Protezai, Med. Bandžiai. Speciali pagalba Kojoms (Arch Supports) ir t. t.
Val.: 9-4 ir 6-8. Šeštadieniais 9-1
ORTHOPEDES-TECHNIKOS LAB.
2850 West 63rd St., Chicago 29, Ill.
Tel.: PROspect 6-5084

LIETUVIAI AKIŲ GYDYTOJAI
Dr. Ant. Rudokas, Opt.
4455 So. CALIFORNIA, Yards 7-7381
Tikrina akis, pritaiko akinius keičia stiklus ir rėmus.
Valandos: 10 ryto iki 9 val. (trečiad. uždaryta), šeštad. 10 ryto iki 2 p. p.

Dr. Kazimieras MICHEL
Optometristas-Orthoptistas
Gydo nusilpusias ir nervuotas akis. Egzaminuoja akis ir pritaiko akinius. Išgydo kreivas akis be operacijos. Ideja netikra — artificialė akių pagal sveiką. Tikrina klausą ir pagalbinti negirdintiems. Praktikuoja 40 metų. Kalba lietuviškai.
4654 So. Ashland Ave. YA 7-6616

DR. G. SERNER
LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS
25 metų patirtimas
Tel.: Yards 7-1829
Pritaiko Akinius Kreivas Akis Ištaišo.
Ofisas ir Akinių Dirbtuvė 756 WEST 35th STREET
Valandos: nuo 10 iki 2, nuo 6 iki 8. Treč. uždaryta. Penkt. ir šešt. 10-2 val. po pietų. Arba pagal susitarimą.

GRADINSKAS
NESIOJAMA VESUMA:
gerų firmų nešiojami vesintuvai. Automatiniai, su filtrais ir termostatais.
J. G. Television Co., 2512 W. 47 St. FRontier 6-1998
Pardavimas — Taisyimas, Sekmd. uždaryta.

MOVING
Leidimai — Pilna apdrauda
ZEMA KAINA
R. SERENAS
2047 W. 67th Pl. WALbrook 5-8063

JOIN SKYWATCH
CALL CIVIL DEFENSE

Skelbkites "N-nose"
4 — NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL.
— SATURDAY, JULY 8, 1961

GAUDO MOKYKLINIO AMŽIAUS VAIKUS

Lietuvos nepriklausomybės metais buvo be jokio triukšmo įgyvendintas keturių metų pradžios mokslas vaikams. Vėliau eita prie šešerių metų pradžios mokyklos ir sumesta buvo aštuonmetė pr. mokykla. Nebuvo reikalinga kažkokia savotiška kontrolė, kad tėvai leistų vaikus mokytis. Mokėsi visi. Tiesa, pasitaikydavo, kad atsirasdavo tokių, kurie nevisus keturius ar šešis skyrius tedavo baigti. Tokių buvo maža. Ir būta svarbių priežasčių, kodėl jie mokyklą nustojo lankyti. Kai kurie vėliau grįždavo, ypač tie, kurie dėl sveikatos sumetimo laikinai nutraukdavo mokslą.

O štai dabar (perkūnėli, tu mano) komisijų komisijos, rankioja, sijoja tuos mokyklinio amžiaus vaikelius. Gaudo juos, kad jie pradžios mokyklą lankytų. Pirmus mokyklų skyrius gal lanko visi noriai, bet štai septynmetės pradžios mokyklos buvo sunkiai kuriamos, o jau aštuonmetės sudaro net rimtą rūpestį, — daug tėvų privengia leisti toliau vaikus mokytis. Reikėjo imtis stiprių kontrolės priemonių. Ir tai visokeriopų. Štai ką apie tai pasakoja kultūros, gyventojų ir sveikatos apsaugos statistikos viršininkė V. Grigaitė:

"Dažnai atsitikdavo, kad į sąrašus nepatekdavo visi apylinkėje gyvenę mokyklinio amžiaus vaikai. O taip būdavo todėl, kad sąrašų sudarinėtojai atrankiniu būdu nepatikrindavo gyvenviečių, o remdavosi tik ūkiniu knygų duomenimis. Gi jose neretai būdavo nurodyti netikslūs vaikų gimimo metai ir mėnesiai, kai kuriose apylinkėse būdavo pamirštama atskirai sudaryti defektyvių vaikų sąrašus ir laiku rūpintis šių vaikų mokymu spec. mokyklose. Dėl savo neapsižiūrė-

gojo šiais metais išauginti ir pristatyti valstybei 4.500 truščių, 1.000 paukščių, 100 veršelių, 40 plote auginti kukurūzus bei kitas kultūras, dalyvauti kolūkinėje gamyboje, auginant ir nuimant derlių, surinkti 50 tonų metalo laužo. Kiekvienos vidurinės mokyklos bei septynmetės mokyklos mokiniai einamąjį remontą atliks savo jėgomis, o sutauptas lėšas skirs mokykloje dirbtuvių materialinei bazei stiprinti."

Tai taip Vilkijos rajone. O Molėtų kiek kitaip, kas lyg pavirtina mūsų spėlojimus.

"Molėtų rajono Skudutiškio bei Kaniukų kolūkinės dirba nemažai jaunimo, kuris galėtų mokytis. Tuo susirūpino Molėtų rajono Skudutiškio septynmetės mokyklos direktorė J. Vailkevičienė ir Skudutiškio žemės ūkio artelės pirmininkas A. Pranavičius. Ir štai paskaičius, kad Molėtų rajone, prieš septynmetės pradęje veikti vakarinės mokyklos V ir VIII klasės. Jose mokėsi 16 mokslėvių.

Neatsitraukdami nuo gamy-

bos, gerai pažymiais V klase mokymo metu dirbti ir už tą baigę Skudutiškio kolūkio pirmos brigados laukininkystės darbu jie negauna jokio atlyginimo. O kad jie turi padirbti darbininkė Ona Pranskaitė, O-n-kijos rajono, taip pat iš Taryniukų kolūkio narys Vytautas Mackus ir kiti. Visi jie ateinančiais metais susiliks vyrenėse klasėse.

Tai tikras vargas su tais Lietuvos okupantais. Esama ir gerų norų ir pastangų, bet įvėtoji santvarka sudaro sunkiai įveikiamas kliūtis nei geriausius norus įvykdyti. Be tokio rusiškojo, o dabar sovietinio gyvenimo palydovo, kaip asmens pasas su policijos antspaudu negali apseiti... O toks asmens dokumentas irandoni-mojo gyvenimo simbolis.

IRREGULARITY A PROBLEM?
Then you owe it to yourself to try this NEW GUARANTEED "Back-To-Regularity Plan"

You risk no money! You can't lose with this Uncle Sam Laxative Cereal plan. It's guaranteed to help you, or you'll get your money back in full!

JUST TRY THESE 3 SIMPLE STEPS:

- Buy 2 packages of Uncle Sam Laxative Cereal at your grocer's.
- Eat 2 generous servings each day.
- Be sure your diet includes plenty of liquids.

It's that simple! Finish both packages. If not completely satisfied, just send us the 2 box tops. We'll refund your entire purchase price. Ready-to-eat Uncle Sam Cereal is a delicious blend of toasted whole wheat flakes and whole flaxseed. You'll love it!

IRREGULAR DUE TO NEW LOW-CALORIE COMPLETE LIQUID DIET

Medical authorities say proper diets should provide adequate bulk. Uncle Sam Cereal furnishes necessary bulk to maintain normal regularity. Only 140 calories for complete serving with skim milk and no-sugar sweetener. (3-cup Uncle Sam, 134 calories... 1/2-cup skim milk, 29 calories)

"For Over Half a Century... A Regularity Favorite"

Uncle Sam Breakfast Food Company
OMAHA, NEBR.

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.
(LICENSED BY INTOURIST)
PASKUBINA JŪSŲ SIUNTIUNIS JŪSŲ DRAGAMS IR GIMINEMS I BET KURIAJ SSSR DALI.

SIUNTIINIAI APDRAUSTI • PRISTATYMAS GARANTUOTAS • GAVEJAS NIEKO NEMOKA •

Visuose mūsų skyriuose Jūs rasite didelį pasirinkimą medžiagų moteriškiems ir vyriškiems drabužiams ir juo sutauptais, negu pirkdami kitur. Jūs galite gauti ir kitokių reikmenų tinkamų siuntiniams, pigiau negu bet kur kitur.

Dėl nemokamų kainoraščių ir papildomų informacijų rašykite arba aplankykite mūsų jūms artimiausį skyrių:

NEW YORK 3, N. Y.	39 Second Avenue	Tel. AL 4-5456
BROOKLYN 21, N. Y.	506 Wilson Ave.	Tel. HY 1-5290
BROOKLYN 7, N. Y.	600 Sutter Ave.	Tel. DI 5-8808
PATERSON 1, N. J.	99 Main Street	Tel. MU 4-6119
VINELAND, N. J.	West Landis Ave. (Greek Orthodox Club Bldg.)	Tel. FO 3-6569
LAKEWOOD, N. J.	126 4th Street	Tel. LO 2-1446
NEW HAVEN, Conn.	6 Day Street	Tel. HU 1-2750
PITTSBURGH 8, Pa.	1015 East Carson St.	Tel. TO 1-1068
CLEVELAND 13, Ohio	2683 W. 14th Street	Tel. SW 8-2868
WATERBURY, Conn.	174 Millbury Street	Tel. BR 7-1575
CHICAGO 22, ILL.	11333 Jos. Campau	Tel. TO 8-6966
CHICAGO 29, ILL.	2222 W. Chicago Ave.	Tel. WA 5-2737
LOS ANGELES 22, Cal.	2439 W. 69th St.	Tel. AN 1-2994
SAN FRANCISCO, Cal.	980 So. Atlantic Ave.	Tel. FI 8-1571
NEWARK 3, N. J.	2076 Sutter Street	Tel. BI 3-1757
PHILADELPHIA 23, Pa.	428 Springfield Ave.	Tel. WA 2-4035
WATERBURY, Conn.	50 W. Girard Ave.	Tel. PL 6-6786
GRAND RAPIDS, Mich.	6 John Street	Tel. GR 8-2256
DETROIT, Mich.	414 Scribner Ave., N.W.	Tel. VI 1-5355
PASSAIC, New Jersey	7300 Michigan Ave.	Tel. GR 2-6387
ATHOL, Mass.	176 Market Street	Tel. CH 9-6245
	61 Mt. Pleasant St.	

Vineland, N. J. skyrius atidarytas tik penktadieniais, šeštadieniais ir sekmdieniais.

9 — NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL. — SATURDAY, JULY 8, 1961

CHICAGOS LIETUVIŲ ISTORIJA

(Tęsa)

Vincas Nausėda

1879 m. sausio mėn. gimė Tauragės aps., Vališės kaime. Amerikon atvyko pračio šimtmečio pabaigoje. Pradžioje jis buvo apsigyvenęs Shenandoah, Pa., miestelyje, bet 1900 m. persikėlė į Chicago. Padirbėjęs dirbtuvėse, jis atidarė mėsos parduotuvę ir sėkmingai šiuo bizniu vertėsi. Nausėda buvo Northsidės katalikiškų organizacijų veikėjas. Daugelio katalikiškų organizacijų išdus jam tekėjo tvarkyti. Jis buvo išrinktas Northsidės Lietuvių Statymo ir Paskolų bendrovės direktorium ir įždininku.

Jonas Bačiūnas

Jonas Bačiūnas daug dirbo įvairiose Northsidės organizacijose, eidamas atsakomingas valdybos nario pareigas. Ypač daug energijos jis įdėjo į siuvėjų unijos lietuvių skyrių. Jis pats, pramokęs siuvėjo amato, įsitraukė į darbininkų judėjimą ir daugelį įrašė į uniją. Visos eilės lietuvių buvo pagerinta ekonominė būklė. Bačiūnas keliolika metų buvo išrinkamas lietuvių siuvėjų unijos prezidento pareigoms. Jis tas pareigas gerai ėjo.

Antrojo Pasaulinio karo metu jis perėjo į restorano biznį. Vykusiai šiuo bizniu vertėsi Chicagoje, o vėliau išgijo valgyklą ir taverną Geneva, Ill., miestelyje. Ten jis ir dabar su šeima gyvena, neužmiršdamas visuomeninių ir kultūrinių lietuvių reikalų.

Kun. Aleksandras P. Ballutis

gimė Tauragės aps., Naumiesčio vls. Baigęs vietas pradžios mokyklą, kurį laiką dirbo valstiaus raštinėje. Ieškodamas geresnės ateities, kaip ir daugelis lietuvių, jis išvyko pas brolių į Angliją, ten dirbusį kasyklose. Trumpai ten pasisvečiavęs ir nematęs geresnės ateities, išvyko į Ameriką.

Šiame krašte pradžioje kurį laiką apsisėjo Pittsburgo, o vėliau persikėlė į Chicago. Amerikoje jam teko verstis įvairiausiais darbais, kad galėtų pramisti. Jis darbo nengė, bet visą laiką mokėsi anglų kalbos. Kiek pasimokinęs Lietuvoje, jis ir Amerikoje planavo siekti mokslo žinių.

Netrukus Amerikon atvažiavo ir kiti du Baltūčio broliai: Jonas ir Povilas. Aleksandras padėjo jiems šią šalį pasiekti ir įsikurti, o įjėdu pasidžėjo pagelbėti jam eiti mokslus. Aleksandras, susitapęs kiek pinigų, įstojo į Valparaiso Universitetą, o vėliau persikėlė į Niagara Fall, N. Y., ir įstojo į šv. Virilijaus bei Metodijaus seminariją. Tikybinis mokslus jis baigė šv. Viatorijaus seminarijoje, esančioje Bourjonnais miestelyje, Illinois valstybėje. Kunigu jis buvo įšventintas 1916 m. gegužio 29 d. Kurį laiką jis klebonavo šv. Juozapo parapijoje, Rockdale, Ill., miestelyje. Buvo perkeltas į Chicago Heights šv. Mykolo parapiją 1921 m. vas. mėnesį. Kun. Ballutis daug darbavosi parapijos ir katalikiškų draugijų gerovei.

J. Benekaitis

1913 m. atvyko Amerikon ir pasiekė East St. Louis, Ill. Pagyvenęs kurį laiką toje lietuvių kolonijoje, 1925 m. persikėlė į Chicago, apsigyveno Northsidėje. Benekaitis tuojau įsitraukė į tuo metu gyvas lietuvių organizacijas. Jis buvo Chicagos Lietuvių Draugijos, SLA 226-tos kuopos, buvusių anglų kasėjų klubo, Kupiškėnų draugijos, Rytinės Žvaigždės Klubo, Humboldt Parko Lietuvių klubo ir kitų organizacijų narys. Padėjo ruošti parengimus, organizuoti paskaitas ir įsitraukė į amerikiečių politines kovas. Jis tapo Lietuvių Demokrato Lygos viceprezidentas. Ilgus metus jam teko eiti SLA 6-tos apskrities įždininko pareigas. Prieš porą metų Benekaitis iš Chicagos persikėlė gyventi į Floridą.

Vincas Pačkauskas

1880 m. III. 10 d. gimė Vilkaviškio aps., Kybartų vls., Kurpių kaime. Baigęs pradinę Kurpiukuose, ėjo į Virbalio aukštesnę mokyklą. Amerikon atvyko 1900 m. Pradžioje kurį laiką gyveno Brooklyne, o 1908 m. persikėlė į Chicago.

Pačkauskas tuojau įsijungė į visuomeninę Chicagos lietuvių veiklą. Jis įstojo į Socialistų Sąjungą ir buvo Socialistų VIII rajono valdybos narys. Pramokęs siuvėjo amato, įstojo į lietuvių siuvėjų uniją ir dalyvavo unijos vestose kovose. Apie ketveris metus jam teko eiti siuvėjo lokalo pirmininko pareigas. Vėliau jis padėjo organizuoti Universal Savings bendrovę. Dar ir dabar kiekvienais metais jis perrenkamas tos bendrovės direktorium.

Pačkauskas buvo Rūbų Bendrovės organizatorius ir valdybos narys, Vaidilų Brolijos pirmininkas — Perkūnas. Jis pats mėgo vaidinti ir vaidino. Priklausė Dramatiniam Rateliui. Teisybę pasakius, jis buvo to Ratelio organizatorius. Pačkauskas buvo geras kalbėtojas. Susirinkimuose kalbėdavo įvairiais organizacijos ir politikos klausimais.

(Bus daugiau)

SLOAN'S DEPARTMENT STORE
MOKINIŲ DRABUŽIŲ CENTRAS
Pilnas pasirinkimas vyriškų, moteriškų ir vaikams rūbų, duoda visai Jūsų šeimai galimybę gražiai pasipuoti už mažiausias kainas. Kalbam lietuviškai.
7042 SO. WESTERN AVE.
Phone: PRespect 8-9210

LIESER SERVICE
Headquarters for expert repairs
Specializing in front end alignment & wheel balancing, tune-ups & brake work.
6456 So. Cicero Ave.
LU 2-1828 — PO 7-9874.

MC NICOLAS PLBG. CO.
Plumbing Contractors.
Specializing in Remodeling, Hot Water Heaters — Flood Control
Licensed — Bonded — Insured.
All work fully guaranteed
Residential — Commercial — Institutional.
6900 S. KEDVALE. LU 5-9066.

WONG'S CHOP SUEY
Open daily Sundays & Holidays 12 — 9 P. M.
Open Mon. 4 A. M. — 9 P. M.
Best food in town.
6004 S. Pulaski Rd.
Phones as you order 735-0260

FREE VERMIN-INSPECTION
Call Terminix
For any kind of vermins.
\$5,000 — indemnification guaranteed
price for average home \$200.
Special low prices for termite — free homes.
BRUCE-TERMINIX CO.
E. B. Person — Representative.
JU 8-0066.
3339 Foster Ave.
Mention this ad.

BOATS AND ACCESSORIES
at the
SURF SHOP
JOHNSON
OUTBOARD MOTORS
SALES and SERVICE
• Dunphy • Sailing Prams
• Switzercraft • 14' Mariner Sailor
• Mariner • Marine Accessories.
Used Motors — Motor Rental.
THE SURF SHOP
Waukegan Rd.
Glenview — PA 4-5501

A new location to serve you now open!
HAIR STYLES UNLIMITED
• Air conditioned
• The newest equipment.
Call
RODNEY 3-4599
for appointment
CLASSIC BEAUTY COIFFURES
5719 N. Central Ave.

QUALITY REMODELING
Over 40 years experience
• Carpentry • Stairs • Additions
• House raising • Cement work
• Brick work • Tuckpointing
• Storms doors • Jelousie windows.
Free est. F. H. A. Financing
KOZLOWSKI & SONS
VI 7-0322 — GL 5-9408.

VOGUE CARD AND GIFT SHOP
Atvirukai ir dovanos įvairiom progom.
2410 W. 63rd St.
PR 6-6580.

Ar Jūs esate pakankamai taupūs?
Kodėl mokėti už automobilį ar draudimą nuo gaisro daugiau negu reikalinga.
Pakvieskite mane ir išsiaiškinsime.
Jokių išpareigojimų.
ST 3-4455.

DABAR SKELBIAMAS PUENTE'S IŠPARDAVIMAS
Pagrindinė vyrų, moterų ir vaikų krautuvė.
Viskas parduodama sumažintomis kainomis.
1821 BLUE ISLAND
Klasdien 9—6 val.

RATAJIK'S PHARMACY
Prescription specialists
Free delivery
Photographic Equipment & Supplies
5269 95th St. Oak Lawn
GARDEN 2-0600

HARVEY AUTOMATIC TRANSMISSION SHOP
• Automatic Transmission Repair • Engine Overhaul • Valve Refacing • Complete Brake Service.
15307 Broadway Avenue (153rd at Broadway)
EDison 1-9466 — Harvev, Ill.

LAUKIANČIOS KŪDIKIO MOTINOS AR GIRDEJOTE?
Ant Archer Ave. yra specialia krautuvė Jums.
Milady's laukiančių kūdikio motinų rūbų mados.
4153 Archer Ave. FR 6-7132.
Viskas laukiančiom kūdikio motinoms.

CONNOLLY'S FLORAL SHOP
Complete Floral Service
Weddings our specialty
City - Wide Delivery
Open accounts invited
Phone & charge it GR 6-8444
if no answer call RE 5-7261
3532 W. 63rd STREET.

ROCKAFELLOW BATH HOUSE
Veikia valdybos priežiūroje
Maudymosi valandos
7:00 ryto iki 11:45 ryto
Darbo dienomis
1:30 p. p. iki 3:00 val. p. p.
Dėl smulkesnių informacijų rašykite
Dept. A. F. Ernest Hously, Mgr.
120 Park Ave.
Hot Springs National Park, Ark.

GREEN ACRES, INC.
Milledgeville, Georgia
GERIATRIC HOSPITAL
Poilsio namai seneliams. Mėnesinis mokeskis nuo \$210.00 iki \$300.00. Dėl smulkesnių informacijų bei aprašymų rašykite:
Dept. AFN.

BEACON RESTAURANT
From a meal to a snack for every member of the family. Specializing BAR-B-Q ribs & chicken. Fish dinners on Fri. Special Sunday Dinners. Open daily till 1:30 A. M. Fri. & Sat. all night.
3207 W. 63rd St. — HE 4-5990.

NAUJAS BODAS PENŠININKAMS IR VYRESNIO AMŽIAUS ŽMONES PASIDŽIAUGTI GYVENIMU
Pradedant \$125 į mėnesį ir brangiau įskaitant 3 kartį dieną valgi. Pasi- naudokite viešbučio gyvenimo patogumais, pasidžiaukite jaukia ir ramia aplinka... ir malonia atfinkama draugyste. Maž mėnesiniai mokesčiai, 3 kartus dienoje naminės gamybos maistas. Švarūs, erdvi kambariai su visais baldais. TV ir žaidimų kambarys. Socialinis bendradarbiavimas ir t. t.
CASA BLANCA HOTEL,
210 S. Fern, Ontario, Calif.
38 miles of Los Angeles.
Dėl smulkesnių informacijų rašykite
Dept. AF

NAUJAS...
Papigintų kainų receptų planas
FRIESENECKER PHARMACY
Gamintojų paruošiami medikamentai kaip pav. tabletės, kapsulės ir skystimai, kurie nereikalauja specialaus paruošimo, tik reikia išduoti reikiama kiekį, bus parduodami urmo kainomis ir \$2.00 profesionalų atlyginimo.

Receptam, į kuriuos įeina narkotikai, teks dar pridėti 25 c.
Receptai, kurie turi kelis ingredientus, kuriuos reikia sudėti nurodytais kiekiais, bus taip pat parduodami urmo kainomis plus profesionalų atlyginimo \$2.00 ir dar mažas mokeskis už ekstra patarnavimą.
FRIESENECKER PHARMACY
2100 West 35th Street. LA 3-5654-5
Northwest Corner 35th & Hoyne at Archer Ave.

REMKITE TUOS BIZNIERIUS, KURIE GARSINASI "NAUJIENOSE"
8 — NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL.
— SATURDAY, JULY 8, 1961

KESTAICIŲ...

(Atkelta iš 4-to pusl.)

šventa", bei "Dievas mūsų gelbėtojas ir tvirtybė". Visi šaukė kiek tik išgalėjo.

Kai šventenybės buvo išneštos ir kunigų vežimu nuvažiuavo Telsių link, kazokai dar kartą paliepė žmonėms skirtytis. O kai nepaklausė, jie raiti įsiveržė į šventorių, plakė bizūnais, kapojo kardais ir try-pė arklių kojomis. Žmonių klyksmas aidėjo miškais ir tolimus kaimus. Dalis sužeistųjų pabėgo į mišką, o kiti, ypač daug moterų, pasiryžo mirti, bet nesitraukė. Ir jos mirė po kazokų arklių kojomis. Keletas sužeistųjų mirė artimame miške.

Stanislovas Bedaukis ir Razmas, kuriuodu, atokiau stovėdami, sekė skerdynes, pasakodavo, kad baisesnio vaizdo negalėjo būti. Kazokai klupančiais žmones, kaip skruzdėles mindžiojo arklių kojomis, o bėgančius mušė kardais ir bizūnais. Žiūrinčiam reikėjo įtempti visas jėgas, kad tąvaizdą pernešt.

Kai šventoriuje neliko pasipriešinimo, kazokai įsiveržė į bažnyčią, kuri buvo pilna žmonių. Visi susikabinę rankomis gėdojo. Kazokai šautuvų kulbėmis pamušdami susikabinusių rankas, vilko už apykaklių iš bažnyčios ur, plakdami bizūnais, varė tolyn.

Praretinę bažnyčią, kazokai kirkviais sukapojo altorius, pavėkslus, kryžius, statulus ir visą, kas jiems atrodė šventa. Paskui išdaužė langus, sukapojo duris, apdraskė stogą, bet matydami, kad bažnyčios neįveiks, lydėdami gubernatorių, išėjo į Telsius. Kartu su jais išvažiuo du vežimu suimtujų, tarp jų ir kun. Juknis.

Tą pat vakarą sveikieji iškasė Kestaičių kapinėse bendrą kapą ir visus žuvusius ten palaidojo. Vėliau ten pastatė didelį ažuolinią kryžių.

Kada vyrai dar ir po tragedijos nepalioję aimanavę, Stanislovas Bedaukis lyg graikų filosofas (jis buvo graikų kilmes), pasakė "Aš jums, vyrai, sakiau: prieš vėją nepapūsit; kazokų savo maldomis nenukariausit."

Kun. Juknis buvo ištemptas į Valogdos gub., o bausmę atlykęs 1891 m. gavo prieglaudą Kvedarnos altarijoje. Alsėdžiose, savo tėviškėje, jis vengė pasirodyti. Kai Kvedarnoje jo sesuo Žukauskienė ir St. Bedaukis ji aplankė, jis vengė apie Kestaičius ir prisiminti. Ta baisi tragedija jį slėgusi iki mirties. Kestaitiečiai pasakojo, kad jei jis tik keliais sakiniais būtų bažnyčios gynėjas, jspėjęs, tragedija nebūt įvykusi. Tokia nepaprastą įtaką jis tarp jų turėjęs.

Pasidalinimas

Kestaičių bažnyčioje didelių turtų nebuvo, bet visgi būta šio to vertingo. Ten turėta aukštinis kėlikas kažkokio dvarponio dovanotas; turėta žemčiūgais papušta mistronecija ir

pigėsnai kėlikai bei kitokie altoriaus įrengimai. Visos tos brangybės drauge su svč. Sakramentu bei relikvijomis nubagėnta į Telsius, o rūbai, kaip antai: arnotai, stulos ir kamžos — atiteko Alsėdžių bažnyčiai.

Apie šv. Roko relikvijų likimą sklido du pasakojimai: vienas, kad tos relikvijos buvusios perteiktos Gruzdzių bažnyčiai, kitas — kad Telsių klebonas jas į sąmėžinį išbėres.

Kam reikėjo Kestaičių

bažnyčių naikinti?

Prie ano klausimo dar galima pridėti: kokia ir kam nauda iš to sunaikinimo?

Mūsų istorikai rašo, jog tai buvusi caro valdybos užgaida "supravoslavinti" katalikybę. Tačiau Kestaičių skerdynių liudininkai ir rimiti Alsėdžių bei Telsių parapijonai šneka visai ką kitą. Čia aš neįtariu istorikų neapdairumu, bet manau, kad jie bus užtikę klaidinančias žinias. Istorikai rašo, kad sužeistieji buvę gydomi Telsių ligoninėje, bet liudininkai tvirtino, kad visi sužeistieji bėgo į mišką ir slapstėsi. Jie beveiliškai gydytis namie, arba net mirti, negu kazokų paslaugą priimti. Apie užmuštusius istorikai nė neprisimena, o skerdynių liudininkai sako, kad jų buvę daug — vieni iš artimų apylinkių, kiti — iš tolimesnių parapijų. Pagaliau ir istorikų minimi metai neatitinka.

Kestaičių tragedijos liudininkai visai atvirai kalbėdavo, kad ne rusų vyriausybė bažnyčios uždarymo geidė, bet trys kaimyninių parapijų klebonai. Anot kun. Mažeikos, ta bažnyčia buvusi "lyg šašas panosy" (tą jo išsitarimą savo ausimis girdėjau. — J. S.). O Telsių klebonas vienam ūkininkui pasakė: "J Kestaičius jūs čirukus, jautukus vežat, gi į Telsius ateinat bažnyčios pribėdėti". Plungės klebonui Kestaičių bažnyčia buvusi mažiausiai kenksminga, bet jis iš draugiškumo savo kolegoms jų reikalavimą rėmęs. Tik vieno dalyko tie trys klebonai nepramatė, būtent to, kad žemaičiai taip atkakliai bažnyčios uždarymui priešinsis.

Jei bažnyčios uždarymą būtų atlikę patys katalikų kunigai, niekas dėl to nebūtų nei sudejavęs. Visiems buvo aišku, kad bažnyčių žemaitijoj per daug. Bet užuot veikę tiesiog, jie (kunigai) skleidė gandus, kad menamai Kestaičių noris koks ten popas; kad popai atsidanginus būsių atsiųsta į kaimus daugiau ir daugiau masiklių, ir taip žemaitija būsianti sumaskolinta. Tuo pačiu metu vyriausybei jie įrodinėjo, jog ten bręstas maištas ir vyksta sodom-gomorikiški veiksmai. Ypač Telsių klebonas ta kryptimi daug veikęs; o jis turėjęs tokios Kauno vyskupijoje ir gubernatūroje. Tiejgi melaginigi gandai ir sujūdino žemaičius. Jie ryžosi ginti "katalikybę" ir savo žeme.

Nepažįstamas senelis ir

švęsti rąstai

Kai bažnyčios gynėjų žaidos apgijo ir didysis liūdesys praėjo, tai ūkininkų kiemuose pasirodė nepažįstamas senelis. Jis ilgą lazda pasiramstydamas ėjo iš kiemo į kiemą. Pirmiausia apsilankęs Kestaičiuose, po tam Eidintaičiuose, Bulžinuose, Juodėnuose, Zvirblaičiuose ir Eivyduose. Pas kiekvieną ūkininką tą patį dalyką šnekėjo:

— Jūs, vyrai, eikit į Kestaičius tą ir tą dieną, nugriaukit bažnyčią ir jos rąstais pasidalykit. Bažnyčia jau išniekinta, subiaurota. Dievo namams, maldai ji daugiau netiks. O jos rąstai dar geri. Jie švęsti. Rąstus pasidalykit lygiomis, arba kaip jūs tarp savęs susitarsit. Tik saugokitės pavydo, nes nuo pavydo rąstų "macnastis" dingis. Rąstus parsivežę įterpkit į savo trobų sienas. Jei taip, kaip sakiau, padarysit, tai tie rąstai jūsų namus, jūsų trobas nuo nelaimių apsaugos.

Taip senelis kiekviename kieme, kiekvienam ūkininkui šnekėjęs. Po to jis išėjęs, ir išėjęs. Niekas jo daugiau nebe-matęs. Kas jis buvęs ir iš kur — kaimuose pasiliko nebaigiami spėliojimai. Tik viename dalyke visi sutiko, būtent, kad po 100 metų senelio asmenybė paaiškėsianti.

Paskirtą dieną į Kestaičius suėjo, suvažiuo visi minėtų kaimų ūkininkai, bažnyčią nugriovę, rąstais pasidalinę ir vakare grįžę šypsodamiesi, lyg geležėlė radę. Smulkiuosius pagalius linksmybės namų užėjusi šukės, pasirodė. Labai veizdas prakurams susirinkęs. Kai Skuodo popas, kuriam Kestaičių bažnyčia buvo dovanota, atvykęs tos dovanos pasižiūrėti, jos ten neradęs — vien tik pamatų akmenys kiuti klupdė. Visi poteriam už tėvelio sveikatą. Aš pats intencijos nusakyti nemokėjau, bet poterius galėjau berti kaip žirnius į sieną.

Ir, tikėsit ar ne, tėveliui šiek tiek "pamačiojo". Jis dar pastatė kleb. Mažeikai naują altariją, nes po Kestaičių skerdynių

ūkininkų trobas nuo nelaimių — nežinia — protokolų niekas neradė, bet vienu atveju rąstų "macnastis" tikrai pasivirtino. Tai įvyko Eivyduose, Smilgevičių sodyboje (inž. Jono Smilgevičiaus, Lietuvos nepriklausomybės aktą pasirašiusio tėviškėje.) Smilga - Smilgevičius, kaip ir kiti, savo pastatus buvo aprūpinęs švęstais rąstais ir, kai vieną vasarą jiems matant trenkė į jų daržinę perkūnas, tai ugnis tik voratinčius nudėginusi, parūkus ir... užgesusi. Apie tą įvykį mama Smilgevičienė pasigėdama man pasakojo: "Aš šventai tikiu, kad tie rąstai yra "macningesni" ir už šv. Agotos duoną. Anais metais aš švęstosios duonos visas pastoges buvau prikašiojusi, bet kai perkūnas mūsų žardinę uždegė, tai degė ir sudėgė. O dėlto, kad ta duona tų rąstų macios netur".

Sventosios šukės

Praėjus metams po Kestaičių tragedijos, mano tėvas pradėjo sorguliuoti. Statydamas Smilgevičių malūną ant Sruojos upės, jis buvo susižeidęs ir tas susižeidimas vis blogiau ir blogiau atsiliepė.

Gera! atsimenu, kaip užėjusi Kurmienė pasakojo apie stebuklingas šv. Roko šukes ir skiaututes. Ji sakė, kad tas šukes ir skiaututes ji pati ant rytuojaus po skerdynių Kestaičių bažnyčioje susirinkusi. Sakė, kad jos vyro ausis po nukirtimo ilgai negijo, puliavo, o kai ji pradėjo prie tų šukių melstis, žaizda pradėjo gyti ir jau esanti mažne visiškai užgijusi. Šukės, pasirodė, labai veizdas prakurams susirinkęs.

Kai Skuodo popas, kuriam Kestaičių bažnyčia buvo dovanota, atvykęs tos dovanos pasižiūrėti, jos ten neradęs — vien tik pamatų akmenys kiuti klupdė. Visi poteriam už tėvelio sveikatą. Aš pats intencijos nusakyti nemokėjau, bet poterius galėjau berti kaip žirnius į sieną.

Ir, tikėsit ar ne, tėveliui šiek tiek "pamačiojo". Jis dar pastatė kleb. Mažeikai naują altariją, nes po Kestaičių skerdynių

(Nukelta į 7-tą psl.)

MOVING **APDRAUSTAS PERKRAUSTYMAS** **MOVING**
IS TOLI IR ARTI
Nauji dideli trokai - Naujais kraustymo trokiais
Ilgų metų patyrimas - Pajus ir sažiningas patarnavimas
JUOZAS NAUJOKAITIS
2022 W. 69th Chicago 36, Ill. Tel. Willbrook 5-9209

AR TURITE SUGEDUSĮ LAIKRODĮ?
Mes jį jums pataisysime tik už \$5.00, jei atnešite šį skelbimą.
GREITAS DARBAS
Atliekame:
• valymą • tepimą alyva
• spyruoklių įdėjimą • reguliavimą
Duodame garantiją vieneriems metams.
Chronografus ir automatinius laikrodžius taip pat taisome.
FAMOUS BRANDS JEWELERS — IMPERIAL JEWELERS
4847 W. 14 St. — Cicero 50, Ill.

Jaunoji karta sovietiniuose kraštuose

Susirinko kiek pastaruoju metu išspausdintos medžiagos apie sovietinių kraštų jaunimo savybes. Ją pravartu apsvaistinti ir tiems, kurie rūpinasi sovietinės Lietuvos jaunimo dvasios įvykiais.

1. "Problems of Communism" gegužės-birželio nr. yra išspausdinęs sovietų Rusijoje "stalinaiškas rašomas" poezijos pavyzdžių (jie, kaip ir kiti šios rūšies veikalai, įdomesni dvasiniu negu meniniu požiūriu) ir du analitinių straipsnių. Viename iš jų, užvardintame "Generacijos sąžinė", neseniai Rusiją lankęs, anonimus pasirašęs vakarietis stebėtojas nagrinėja savo išpuodėžius iš susitikimų su Rusijos miestietišku jaunimu. (Ši kvalifikacija čia labai svarbi, nes yra pagrindo manyti, kad kaimo jaunimas nuo miestietiško skiriasi). Prieinama išvados, kad darbininkų jaunimas yra griežtesnėje opozicijoje režimui, nes nepatenkintas savo dabartine ekonomine būkle ir kartu nelinkęs ieškoti abstraktių pateisintų režimo laikysenai. "Inteligencijos" jaunoji karta (priešingai nuomonės tu, kurie manė, jog aukštasis mokslas savaime pažadins opoziciją totalitariniam, dvasios laisvę varžančiam, režimui) yra režimui nepatenkinta, bet laiko dabartinius laisvės varžymus reikalingais tam, kad būtų padarytas didysis "suolis priekin" ir pagaliau pasiektas Amerikos gerovės lygis. Šiai grupei mokslas, atrodo, įdiegė ne tiek galvojimo laisvės ilgį, kiek sugėbėjimą konkrečioms nežmoniškiems ir laisvės varžymams ieškoti abstraktių pateisintų. Nepajėgūs šitaip abstrakčiai galvoti darbininkų klasės jaunimas sunkiau tesuran da pateisintų sovietiniam režimui ir, todėl, aiškiau pajunta mai juo nepatenkintas. — Įdomu, ar ir sovietinėje Lietuvoje darbininkiskasis (ir kaimo) jaunimas tebebus griežtesnėje opozicijoje režimui, negu "mokslus einas", iš kurio paprastai daugiausiai laukiama?

2. Kai kuriais atžvilgiais galima laukti sovietinės Lietuvos jaunimą būsiant panašesniu į Lenkijos negu į Sovietų Rusijos jaunimą. Bendra religinė tradicija, politinės istorijos ryšiai, didesni psichologiniai panašumai, gal būt, ir šiandienį sovietinės Lietuvos jaunimą, paliko veikiamą panašų impulsų, kokių yra veikiamas Lenkijos jaunimas. Todėl įdomu pasislyti į "The New Leader" birželio 12 d. K. A. Jelenski išspausdintą straipsnį apie lenkiškąjį akademinį jaunimą, pavadintą "Komunizmas be ideologijos". Šiame straipsnyje cituojama 1958 m. Varšuvos universitete praveisti apklausinėjimai, kuriuose studentai vieninai pasisakė už stambiosios pramonės nusavinimą; nuosavybės teises dauguma tačiau pripažino amatininkams ir smulkiesiems ūkininkams.

68% anketą atsakiusių pasisakė esą tikintais katalikais, bet tikrai 1.8% marksistais (dar 11.4% esą "linke" į marksizmą). Bet kai šie studentai, daugumoje katalikai, buvo paklausti: "Koks būtų jums lemiantis autoritetas situacijoje,

(4) dar mažesnė "vakariečių", ieškančių Vakaruose sau pavyzdžių, (5) daug esą apatetiškai "paviršiuje plaukiojančių", kur srovė ir laiko aplinkybės neša (drifters), ir, pagaliau, (6) "neigėjai", kaip alkoholikai, kriminalistai, tariant sovietiniu žodžiu — "chuliganai". Apie visus šiuos tipus Juviler pasako įdomių dalykų.

(Allen Kassof "The New Leader" birželio 5 d. numeryje cituoja pasisakymus iš "Komsomolskaja Pravda" praveistų sovietinio jaunimo apklausinėjimų; 25 m. amžiaus Stalingrado dailidė ir 19 m. Maskvos darbininkė išreiškia "politinio aktyvisto" ir "ambicingo karjeristo" nuotakas. Dailidė: "Prieš metus pergyvenau laimingiausią savo gyvenimo dieną — buvau priimtas į komunistų partiją. Tą dieną daviau priesaiką pateisinti pasitikėjimą savo draugu, priėmusiu mane į jų garbingas eiles... Mūsų komunistų partija ir sovietų vyriausybė davė mums, jaunimui, visas esmines sąlygas. Dirbti! Studijuoti! Drįsti!" — Darbininkė: "Pinigai — tai viskas. Liuksusas ir gerovė, meilė ir laimė... Jei yra pinigų, yra draugų ir bičiulių, yra visko, ko nori. Jūs smerkiate tuos, kurie nedirba, kurie nieko neveikia, bet tikrovėje jiems tegalima pavydėti, nes jie žino kaip gyventi — mes juk gyvename tik vieną sykį!").

Kitas apklausinėjimas buvo praveistas 1960 m. "Polityka" žurnalo. Tarp jaunų lenkų, 15—24 m. amžiaus, 78% pasisakė esą katalikais, bet tikrai trečdalis pasisakė esą opozicijoje nėsutamo nutraukimų legalizacijai.

Antanas Škėma, kuris pats yra produktyviausias išeivijoje dramatinės literatūros autorius, Tabor Farmos suvažiavime skaitys paskaitą apie "Išėjimo teatro problemas". Savo teatine programa šiemetinis suvažiavimas įsikūnys į jau nemažą eilę studentų santariečių suvažiavimų, kuriuose buvo atkreiptas gyvas dėmesys į scenos meną.

Kongreso pirmininkas Sam Rayburn, po pasimatymo su prezidentu Kennedy, spaudos atstovams pareiškė, jog kongresas švietimo bilijū priims.

gi religija panašia prasme kaip Lenkijoje tebėra gyva ir sovietinėje Lietuvoje, gal galima laukti šitokių išsivystymų būsiant būdingesniu sovietinės Lietuvos jaunimui, negu nuotakas, kurios charakterizuoja jau beveik visai sekularizuotą sovietinės Rusijos akademinį jaunimą.

3. "Mano asmeninė sąžinė". Niekas nepasisakė, kad tokiu atveju remtųsi "kunigų nuomone" ar "politinių autoritetų nuomone". Tik labai maža mažuma tepaminėjo "religiją" ar "socialinę filosofiją", suprask — marksizmą.

Kitas apklausinėjimas buvo praveistas 1960 m. "Polityka" žurnalo. Tarp jaunų lenkų, 15—24 m. amžiaus, 78% pasisakė esą katalikais, bet tikrai trečdalis pasisakė esą opozicijoje nėsutamo nutraukimų legalizacijai.

Kitas apklausinėjimas buvo praveistas 1960 m. "Polityka" žurnalo. Tarp jaunų lenkų, 15—24 m. amžiaus, 78% pasisakė esą katalikais, bet tikrai trečdalis pasisakė esą opozicijoje nėsutamo nutraukimų legalizacijai.

Kitas apklausinėjimas buvo praveistas 1960 m. "Polityka" žurnalo. Tarp jaunų lenkų, 15—24 m. amžiaus, 78% pasisakė esą katalikais, bet tikrai trečdalis pasisakė esą opozicijoje nėsutamo nutraukimų legalizacijai.

Kitas apklausinėjimas buvo praveistas 1960 m. "Polityka" žurnalo. Tarp jaunų lenkų, 15—24 m. amžiaus, 78% pasisakė esą katalikais, bet tikrai trečdalis pasisakė esą opozicijoje nėsutamo nutraukimų legalizacijai.

TEATRAS TABOR FARMOJE

Šiemetinio visuotinio santariečių suvažiavimo proga, rugšėjo 8—10 d. d., Tabor Farmoje, Sodus, Mich. bus pastatytas ekspresionistinis Kosto Ostrausko scenos veikalas "Pypkė", kurio lietuviškoji publika, rodo, dar nėra mačiusi. Veikalą režisuoja dramos aktorius Antanas Škėma.

Antanas Škėma, kuris pats yra produktyviausias išeivijoje dramatinės literatūros autorius, Tabor Farmos suvažiavime skaitys paskaitą apie "Išėjimo teatro problemas". Savo teatine programa šiemetinis suvažiavimas įsikūnys į jau nemažą eilę studentų santariečių suvažiavimų, kuriuose buvo atkreiptas gyvas dėmesys į scenos meną.

Antanas Škėma, kuris pats yra produktyviausias išeivijoje dramatinės literatūros autorius, Tabor Farmos suvažiavime skaitys paskaitą apie "Išėjimo teatro problemas". Savo teatine programa šiemetinis suvažiavimas įsikūnys į jau nemažą eilę studentų santariečių suvažiavimų, kuriuose buvo atkreiptas gyvas dėmesys į scenos meną.

Antanas Škėma, kuris pats yra produktyviausias išeivijoje dramatinės literatūros autorius, Tabor Farmos suvažiavime skaitys paskaitą apie "Išėjimo teatro problemas". Savo teatine programa šiemetinis suvažiavimas įsikūnys į jau nemažą eilę studentų santariečių suvažiavimų, kuriuose buvo atkreiptas gyvas dėmesys į scenos meną.

KĖSTAIČIŲ...

(Atkelta 5. psl.)

jis nebe norėjo klebonauti. Jis jau senai buvo įsigijęs nemažą plotą žemės tame kyly, kur Telšių kelias skiriasi nuo liepaukainio. Jis ir altarijų galėjo puikiai gyventi. Be to, tėvelis dar statė kažkokius trobesius Brevykų dvare; dirbo Mažeikai baldus ir labai gražią brilką; Klenauskui dvejis vežimus padarė; Bubelei (kna kiui) dirbo kamodes, lovas ir kitokius baldus.

Kada pasirodė, jog šukės tikrai "pamačlyvos", mano mama pasisūlė jas atpirkti. Kurmiene užsipašė keturių uolikių pridurų, bet mama tiek neturėjo — susiderėjo už uolikius ir surėję. To surėlio man buvo labai gaila, — būčiau net savo marškinėlius atdavęs.

Kai tėvelis vėl sunegalėjo, mama sumanė šventąsias šukes labiau pagerbti, — liepė padaryti gražią lentynėlę. Aš už savo vyresnįjį brolių galėjau geriau meistrauti, tai išpioviau plonas beržo lentutes, padariau kopyltelę, užtepiu politūro, nublizginau ir pakabinu geriausioje vietoje, ties Nukryžiuotojų kojomis. Tada kartu prie abiejų šventenybių meldėmės. Šventosios šukės stovėjo nelyginant altoriaus kombinorijai. Tada aš jau savo intenciją mokėjau nusakyti. Bet tėvelio sveikata vistiekėjo prastyn ir 1891 m. pavasarį jis mirė. Nuo Kėstaičių tragedijos buvo praėję pustrėčių metų. Nežūrint, kad šukės tėveliui "nebemačijo", mama jas vistiek pagarboje laikė. Kai 1907 m. pradžioje nuėjau su ja atsiveikinti (žinoma, kitoje trobelėje), tos šukės su kopylytė kabojo ant sienos šalia Nukryžiuoto.

Kėstaičių senovė

Seni Alsėdžių žemaičiai daug įdomių dalykų pasakodavo apie Kėstaičius. Jie net ir vardą kitaip tarė. Jie sakydavo, kad tikras vardas esąs Kėstaičiai.

Senovėje — prieš 500 metų — tą apylinkę valdė drąsus karžygs Kėsas. Jo žemė iš trijų šonų supo tankūs miškai, o iš ketvirtos susisiekė su Eidinto žeme. Už 1000 sieksnių į rytus, plačią apylinkę ir tvirtą pilį valdė kitas drąsus karžygs Kėsgaila. Taip, netoli kits kito, drauge su kariais ir žemdirbiais gyveno keturi drąsus karžygiai: Kėsas, Kėsgaila, Eidintas ir Bulžinas. Jie sutartinai rūpinosi viso Alsėdžių valsčiaus ir Telšių miesto gynyimu. Jų ginamoji sritis buvo nuo Lieplaukės miškų iki Gardų (Kalvarijos), nuo Ilgųjų ežerų iki Lankos Lauko. Kryžiuočiai dang kartų puolė Alsėdžius, bet Eidintaičiuose, Bulžinuose ir Kėstaičiuose visada buvo sumušti. Tąja kryptimi jiems niekaip nesisekdavę praveržti į rytus.

Ir taip gyvenant, su kryžiuočiais bekariaujant, atėjo iš Lenkijos krikščionys, kurie žemaičius apkrikštijo, Dievo ma-

lonę ir amžiną gyvenimą jiems pažadėjo, o kai įsistiprino — jų žemes, miškus ir ežerus atėmė ir juos pačius pavergė. Naujiems ponams, kanauninkams ir vyskupijoms dvarams žemdirbiai turėjo lažą eiti ir duokles mokėti. Kai krikštijo, naujus rūbus visiems davė, o kai tuos rūbus nudėvėjo — skarmalais reikėjo dangstyti — rūbams išteklių neliko. Senieji dievai jiems nugarą atsuko, o naujasis — dėmesio ir juos nekreipė. Ir jų pavardes naujokai sudarė: iš Kėso padarė Kėstavičių, iš Šmoto — Šmotavičių, iš Smilgiaus — Smilgevičių, iš Juknio — Juknevičių ir t. t. Kartu su naująja tikyba atsirado pavydas, pūkavimas, kerštas ir kitos didžiosios nuodėmės, kurių pas žemaičius beveik nebuvo.

Nesisekė ir Kėso vaikaičiams Kėstavičiams. Dažnai Kėstaičius aplankydavo badas ir maras. Išvargę žemdirbiai, kaip lapai nuo medžių krisdavo. Visi kalneliai buvo kapinėms paversti ir grubiais kryželiais apstatyti. Nebeištvėrdamas vienas Kėso vaikaitis Kėsgaila Kėstavičius pardavė dvarą už 100 aukso muštinių savo tolimam giminiečiui ir pats kažkur į užsienį išvažiavo. Bet ir naujas savininkas gero pasisekimo neturėjo. Dievas jam nei sūnaus nedavė. Keliolika metų pagyvenęs, dvarą atidavė žentui Rimgailai, o pats taip ir išnyko be pėdsako.

Rimgaila su Kėstavičiute turėjo tik vieną sūnų, ir tas į kunigus išėjo. Eiti išėjo, bet nesidžiaugė. Po kelių metų kunigavimo Dievas jam protą atėmė ir taip, vargšelis, mirė uždarytas kažkokiam sklepe. Po mirties jis pasirodęs tėvui sapne ir prašęs pagalbos proto netekusiems kunigams.

Iš tiesų, taip paliegiams kunigams tada būdavo bloga: nei Dievui betiko, nei žmonėms. Kai paprastas žmogus netekdavo proto, maža kam bėda... Jei toksai vargšas žiemomis metu laukuose į ragą sušaldavo, ar vasarą durpyne paskėsdavo — kas kam... Bet kunigas tai jau kas kita, — kunigui neleista daryti to, ką paprastieji žmonės daro.

Taigi, tasai kunigo tėvas, šaudys Rimgaila, apvažinėjęs visą Lietuvą, ištyręs visų vienuolynų pobūdžius, įsitikino, jog vienuoliai rokitai paliegiams kunigams globoti, tarsi paties Dievo skirti. Rokitams Rimgaila ir dovanavo savo 18 valakų dvarą ir 40 žemdirbių, išsiderėdamas, kad jie paliegiams kunigams globotų. Ir ne tik dvarą dovanavo, bet pastatė vienuolyną, špitolę, bažnyčią ir "linksmybės namus". Karalius Augustas tretysis tą dovaną patvirtino, o pop. Pijūšas VI aprūpino bažnyčią atlygiais ir relikvijomis.

Po 70 m. nuo Kėstaičių bažnytkaimio įsteigimo įvyko kažkoks nesuipratimas — špitolė ir bažnyčia sudegė. Per 12 m. Kėstaičiai buvo be špitolės ir be bažnyčios. Per tą laiką daug buvo pasitarimų tarp kanaunin-

kų ir įtakingųjų bajorų (valstiečiai tada sprendžiamos balso neturėjo). Kanauninkai buvo priešingi atstatymui ir tik pop. Pijūšui VII įsiterpus, bažnyčia ir špitolė buvo atstatytos.

Per 10 m. Kėstaičiuose buvo ramu. Šventas Rokas ir Sebestijonas daug molonių tikintiesiems pažerdavę. Bet koks ten kipšas dvaruose, klebonijoje ir Kėstaičiuose pradėjęs politiška košę maišyti. Į tą košę įmaišė daug bajorų, keletą rokitų vienuolių ir Kėstaičių kunigėlių. 1831 m. kazokai Kėstaičių kunigėlių (jo pavardės pasakotojai nežinojo) susaudė ir ten pat miške palaidojo. Kipšo pribauginti, kazokai bijojo, kad kunigas nepriskelstų, tai žemę maišę su eglėmis šakomis ir sutrypę arklų kojomis.

Kol vyskupas ant Kėstaičių susimilęs, tai bažnyčia ilgai buvusi be kunigo. Maldininkai betarpiškai sėmėsi šventųjų malones. Sako, ilgainiui jie būtų prie to visai pripratę ir kunigo nereikalavę.

Bet kipšas ir po sukilimo

viso košę maišęs. Jis prikaltinęs maskolius atimti iš rokitų visą jų žemę, kad jie neturėtų nei kur avis ganyti, nei kur bulvių bei rugių pasisėti. Tačiau valdininkai įspėti balso iš dangaus, atėmė tik 16 valakų ir 7 dešimtines, o 33 dešimtines palikė.

Per 55 m. vėl buvo ramu. Per tą laiką Kėstaičius lankantieji žmonės palioję griešyti. Kipšas negalėjęs pagauti nei vienos dušėlės. Nežiūrint kiek jis tuos kėstaitiečius gundęs, kiek pastangų dėjęs, anie negriešėję ir gana. Neturėdamas pasakotojai nežinojo) susaudė ir ten pat miške palaidojo. Kipšo pribauginti, kazokai bijojo, kad kunigas nepriskelstų, tai žemę maišę su eglėmis šakomis ir sutrypę arklų kojomis.

Kada, pagaliau, Kėstaičių bažnyčia buvo suniekinta, kipšas taip juokėsis, kad apylinkės miškai tarškėję, o Kurmio ežero ledas skersai ir išilgai suaižėjęs. Ir jis taip trypęs iš džiaugsmo Kėstaičių durpyne, kad sniegą su samanomis lyg šūpinį sumaišęs.

(Pabaiga)

AMERICAN FURNITURE MART

PAVYZDINIAI BALDAI LENGVAIS IŠMOKĖJIMAIS

Matrasas su spyruoklėmis ir spyruoklių dėžė	\$39.95
3 dalių sudedamas parlor setas: 2 galiniai staliukai, 2 stalo lempos, cocktail stalas, paveikslas ir kilimėlis.	\$229.95
11 dalių miegamojo baldai: komoda, spintos, matrasas, 2 pagalvės, 2 Vanity lempos, 2 paveikslai tik už	\$149.95
Specialus TV setas	\$139.95

GERIAUSIOJI KRAUTUVĖ PIGIAI RAKANDUS PIRKTI.

Turime iš Vokietijos importuotų Stereo HI FI, Fonografų ir įvairių radijo kombinacijų ir kitokių baldų

F. A. RAUDONIS ir N. BERTULIS, Sav.

ROOSEVELT FURNITURE CO

2310 W. Roosevelt Road. Tel.: SEeley 3-4711

Atdara pirmad. ir ketvirt. 9—9 val., antr., treč. ir šeštadieniais nuo 9 iki 6 val. Sekmadieniais uždaryta nuo liepos 1-os iki Labor Day.

DOVANŲ

IMPORTUOTA TACA MĖSAI IR DARŽOVĖMS

13 1/2" x 18" patvari sidabruota, atspari dėmėms, nereikalinga šveitimo įsrodo, kaip tikra gyno sidabro, pulkus raštas.

Patraukli, patvari taca duodama dovanų atidariusiems naują \$300 saskaitą arba pridėjusiems \$300 prie jau turimos. Taip pat dovanų mažesnes, to paties rašto ir kokybės tacos už mažesnių sumų sąskaitas.

4 1/2%

Pasiteiraukite apie mūsų vispusišką NAMŲ FINANSAVIMO patarnavimą!

Dividendų dydis investavimo sąskaitoms

Isteigta 1913 m. COLUMBUS SAVINGS padėjo tūkstantiems pasiekti savo tikslą gyvenime!

COLUMBUS SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

2525 W. 47th St., Chicago

Lafayette 3-4284